

Kommunedelplan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og bygging av anlegg 2022-2025

Nordreisa kommune – Ràissa suohkan – Raisin komuuni

Vedtatt i Nordreisa kommunestyre sak 5159/2022

Innholdsfortegnelse

1.0 Bakgrunn	4
2.0 Innledning.....	5
3.0 Formålet med planen	7
3.1 Strategi og visjoner.....	8
Fysisk aktivitet	8
Idrett.....	8
Friluftsliv	9
Aktive barn og unge.....	10
Aktive seniorer	10
Aktiv etter evne	10
3.2 Relevante tilskuddsordninger.....	11
4.0 Utviklingstrekk og nåsituasjonen	12
4.1 Demografi.....	12
4.2 Folkehelse- og oppvekstprofil 2022 for Nordreisa kommune.....	13
4.3 Aktivitet	14
4.3.1 Oversikt over den organiserte idretten.....	15
5.0 Generelle barrierer for deltagelse i idrett, aktivitet og friluftsliv.....	16
5.1. Økonomiske barrierer for deltakelse	16
5.1. Alder som barriere for fysisk aktivitet.....	16
5.1. Frivillighet og lederkompetanse som barriere	16
5.1. Finansiering av idrettsanlegg.....	16
5.1. Nordreisa idrettsråd	17
6.0 Utfordringen fremover	17
7.0 Forhold til andre deler av kommuneplanen.....	19
8.0 Anleggssituasjon i Nordreisa kommune.....	19
8.1 Ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.....	19
8.2 Kulturbygg	23
8.3 Stier, natur- og friluftsområder	24
9.0 Vurdering av anleggssituasjonen og fremtidige behov	25
9.1 Ordinære anlegg som er og kan bli aktuelle for søknad om spillemidler	25
9.2 Nærmiljøanlegg som er og kan bli aktuelle for spillemidler.....	26
10. Handlingsprogram for anlegg (ikke absolutt).....	26
10.1 Ordinære anlegg.....	26
10.2 Nærmiljøanlegg	27
10.3 Uprioritert liste og innmeldte ønsker.....	27

10.4 Andre forhold	28
10.5 Merknadsbehandling.....	28
Merknader/innspill til høring og offentlig ettersyn.....	28
11. Vedlegg	33
11.1 Begrepsavklaringer	33
11.2 Rammer og føringer	34
11.2.1 Fylkesplan for Troms 2014-2025	34
11.2.2 Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027	35
11.2.3 Føringer fra Nordreisa kommune.....	35
Kommuneplanens samfunnsdel	35
Kommuneplanens arealdel.....	36
11.4 Kommunale aktører.....	37
11.5 Andre aktører	38
11.6 Kommunens idretts- og friluftspolitikk	39
11.7 Folkehelseprofil – Nordreisa kommune 2022	41
11.8 Oppvekstprofil – Nordreisa kommune 2022	42
11.9 Ut i NORD- 2022	43

1.0 Bakgrunn

Det er et krav fra Kulturdepartementet at alle kommuner må ha en plan som grunnlag for tildeling av spillemidler til idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg. Følgende plan er Nordreisa kommunes vedtatte kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for 2022-2025 i henhold til plan- og bygningslovens § 11-1. Denne planen legger føringer for de kommende fire år og representerer lokalbefolkningens innmeldte ønsker og behov gjennom vedtatte handlingsprogrammer, målsetninger og satsingsområder. Sammen med nasjonale og regionale samt kommunale føringer gir grunnlaget for de prioriteringer og vurderinger som er gjort i planarbeidet. I planen presenteres bakgrunn for planarbeidet, hvordan den skal brukes, relevante begreper med forklaring, føringer, aktører, nå-situasjon, virkemidler og handlingsprogram.

Fra planen vedtas og videre de kommende fire år skal kommuneadministrasjonen, folkevalgte, lokalbefolkningen, lag, foreninger, frivillige og andre interessenter arbeide sammen om å nå de mål og tiltak som er vedtatt. Idrett og fysisk aktivitet er det området som engasjerer flest mennesker på fritiden. For å ivareta disse interessene i arealforvaltningen krever det aktiv samfunnsplanlegging i arealforvaltningen og en fornuftig tilrettelegging og organisering av de ulike aktivitetene. Gjennom planen skal områdene bli gjenstand for klare behovsvurderinger i forhold til samfunnsmessige og idrettspolitiske mål. Planen er utarbeidet ved et samarbeid mellom virksomhetene for oppvekst og kultur, drift og utvikling, helse og sosial, og ulike former for brukervedvirkning.

2.0 Innledning

Den generelle samfunnsutviklingen sammen med ny-teknologi har ført til et samfunn hvor inaktivitet er en økende trend. For å sikre at størst mulig del av befolkningen er aktiv er det et økende søkelys på å tilrettelegge for ulike aktiviteter og arenaer for egenorganisert aktivitet. I tillegg ser man at unge som slutter med organisert idrett ikke slutter å være fysisk aktive, men heller driver med fysisk aktivitet utenfor idretten. Nærhet til friluftsmuligheter og ulike anlegg er avgjørende for hvor mye man tar dem i bruk. For å skape et inkluderende nærmiljø må det tilrettelegges for fysisk aktivitet for grupper med behov for spesiell tilrettelegging. Å få disse gruppene i aktivitet kan være avgjørende for den enkeltes livskvalitet og helse. Fysisk aktivitet i fellesskap med andre er en viktig inkluderingsarena. Statens overordnede mål med idrettspolitikken er å legge til rette for at alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idrett eller drive egenorganisert fysisk aktivitet på alle nivåer. Den viktigste forutsetningen for dette er økt satsing på anlegg for idrett og egenorganisert aktivitet. Den *organiserte idretten* og den norske idrettsmodellen innebærer at det skal være et aktivitetstilbud innenfor den organiserte idretten for alle. Ved å inkludere så mange som mulig i barne- og ungdomsidretten er det et mål å skape grunnlag for livslang glede av å drive idrett og fysisk aktivitet. Samtidig er det svært viktig for regjeringen å bidra til at samfunnet skal være godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet. Idretten er derfor viktig i seg selv, som fellesskapsarena og på grunn av dens potensial til å bidra til å løse utfordringer på andre samfunnsområder. Friluftsliv som egenorganisert aktivitet besitter i tillegg den egenskapen at den når ut til grupper som den organiserte idretten ofte ikke når. Av den grunn utgjør friluftsliv som arena for både organisert og egenorganisert fysisk aktivitet, et av de viktigste satsningsområdene for folkehelse og inkludering, både nasjonalt, regionalt og lokalt. Forskning viser at friluftsliv er en av de viktigste kildene til fysisk aktivitet i befolkningen. Fysisk aktivitet er en av våre viktigste helsevaner og som har størst positiv spredningseffekt til våre andre helsevaner. Friluftsliv gir både naturopplevelse og fysisk aktivitet, og denne kombinasjonen kan åpenbart utnyttes bedre som bidrag til bedre helse og livskvalitet.

Det totale aktivitetsnivået i befolkningen har blitt redusert. Til tross for at flere rapporterer at de er aktive i form av mosjon og/eller trening på fritiden oppfyller bare én av tre nordmenn anbefalingene fra helsemyndighetene om minst 150min moderat fysisk aktivitet i uka. I en rapport om positive effekter av fysisk aktivitet fra 2007, kom man frem til at nettobesparelsene i helsevesenet er anslått til mellom kr. 28 000 og 47 000 per 30-åring som blir moderat fysisk aktiv (minst 30 min. per dag). Tar man med produksjonsgevinster og vunne leveår, får man et anslag på nåverdi for helseeffektene av fysisk aktivitet på mellom 150 000 og 335 000 kroner per person.

På verdensbasis er inaktivitet definert av verdens helseorganisasjon (WHO) som den fjerde største risikofaktoren for død av ikke-smittsomme sykdommer. Dette skyldes i stor grad at hverdagsaktiviteten går ned. I lys av dette ligger et stort ansvar på samfunnet som helhet for å tilrettelegge forholdene slik at det generelle aktivitetsnivået i befolkningen øker. Vi trener oftere, vi trener hardere og vi trener mer, men den daglige aktiviteten, hverdagsaktiviteten, er vesentlig redusert de siste 20 årene. Dette har først og fremst sammenheng med en endring i livsstil og vaner; stillesittende jobber, en høy andel personbiler, medie- og kommunikasjonsbruk, som har gitt oss helt andre forutsetninger for fysisk aktivitet tidligere. Som et direkte resultat opplever samfunnet en framvekst av livsstilssykdommer og helseplager. Det belyser viktigheten av og betydningen med å ivareta et folkehelseperspektiv i gjennomgående prosesser. Det er bevist at fysisk aktivitet gir økt livskvalitet og virker positivt inn på den psykiske helsen.

Et menneske som går fra å være fysisk inaktiv til fysisk aktiv vil statistisk sett få en betydelig helsegevinst i form av redusert sykdom, økt livskvalitet og levealder. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd til livsmestring og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av over 30 ulike diagnoser og tilstander; hjerte- og karsykdommer, ulike former for kreft, diabetes, depresjon og angst. Videre positive effekter på kognitiv utvikling, demens og ulike minnesfunksjoner sees i sammenheng med regelmessig fysisk aktivitet. Helsegevinstene ved regelmessig utøvelse av fysisk aktivitet kommer alle aldersgrupper til gode. Alle barn og unge, voksne og eldre er anbefalt å redusere inaktivitetsnivået for å opprettholde/vedlikeholde god fysisk form, i tillegg til å forebygge mot skader og sykdom. Normal utvikling av barn og unge er sterkt avhengig av allsidig aktivitet når det gjelder bla. vekst, utvikling, koordinasjon og motorikk. Voksne har et mer «vedlikeholdsbehov» slik at kroppen kan motstå ulike fysiske og psykiske påkjenninger, i tillegg til motstandsdyktighet mot sykdom. For eldre gjelder gir fysisk aktivitet økt livskvalitet i form av at de kan være selvhjulpne så lenge som mulig, og noe de har behov for å holde seg friske. Det er viktig å påpeke at enkelte grupper har behov for individuelt tilpassede opplegg grunnet kroniske sykdommer, funksjonsevne og kulturell tilhørighet.

Kultur, idrett og friluftsliv er viktige interesser både i og for Nordreisa kommune. Nordreisa kommune innehar stor og allsidig aktivitet i frivillige idretts- og friluftsansjoner, og det drives mye god aktivitet på dugnad og for små midler. Det er sterke tradisjoner for turer og friluftsliv blant kommunens befolkning, og muligheter for fysisk aktivitet og friluftsliv er en svært viktig trivselsfaktor. Kommunens engasjement for allsidig fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er begrunnet ut fra at aktivitetene har en egen- og nytteverdi. Egenverdien tar utgangspunkt i at det sentrale er selve opplevelsen av å utøve aktiviteten hvor glede og mestring er sentrale begreper i denne sammenhengen. Nytteverdien av fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er fra det offentliges side særlig knyttet til helseperspektivet, både innenfor fysisk og psykisk helse. Den positive effekten som aktivitet har for det forebyggende helsearbeidet, bidrar til bedre livskvalitet og bedre selvopplevd helse for enkeltpersoner. Målet med å legge planer knyttet til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet er å sikre Nordreisasamfunnet muligheten til å leve et fullverdig liv. I årene som kommer skal planen gi Nordreisa strategier på hvordan kommunen best mulig kan gi et tilbud på dette feltet til alle med tanke på utviklingen både demografisk og folkehelsemessig.

3.0 Formålet med planen

Intensjonen med «Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og bygging av anlegg» er å synliggjøre behov for bygging og rehabilitering av idretts-, nærmiljø og friluftsanlegg. Kommunen skal i tillegg samordne kommunens strategier og innsats for å tilrettelegge for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Gjennom lover, nasjonale retningslinjer og regionale planer legger myndigheter føringer for, og gir innspill til hvordan kommunen skal utføre sine oppgaver (se vedlegg-11.2). Dette, sammen med Nordreisa kommunes egne målsettinger og strategier, utgjør fundamentet denne kommunedelplanen er basert på og formet etter. Planarbeidet skal:

- Danne grunnlag for mål- og planstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.
- Systematisere bruk av fysisk aktivitet i kommunens helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid.
- Avklare de ulike aktørenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Bidra til videre mål- og planstyrt utforming av tiltak rettet mot allmenheten med fokus på universell utforming
- Bidra til kartlegging av egnede områder for fysisk aktivitet og friluftsliv, samt befolkningens behov og ønsker for aktivitetstiltak

Det er viktig å oppnå forståelse blant alle innbyggere for betydningen av fysisk aktivitet i et folkehelseperspektiv. Innbyggere i Nordreisa skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljø og i naturen for øvrig.

Gjeldende plan har som hovedformål **at Nordreisa kommune skal bidra til god helse og trivsel ved at alle innbyggerne i dagliglivet får mulighet til allsidig fysisk aktivitet og naturopplevelser ut fra egne forutsetninger og behov.**

Strategier, hovedmål og delmål må følges opp av andre aktuelle kommunale planer, årlige virksomhetsplaner og budsjett.

3.1 Strategi og visjoner

Nordreisa har en god beliggenhet i Nord-Norges arktiske landskap. Kommunen er omringet med vakker natur med fjell og hav. Landskapet innehar en stor arena for fysisk aktivitet og naturopplevelser og denne planen skal stimulere til økt bruk av de ressursene Nordreisa har å by på.

Fysisk aktivitet

Innbyggerne i Nordreisa kommune skal oppfylle de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet. Innbyggerne i Nordreisa kommune skal bevege seg mer i hverdagen og ha mulighet til bevegelsesglede på sine premisser. Innbyggerne i Nordreisa kommune har mulighet til friluftsliv og egenorganisert fysisk aktivitet i nærheten av der de bor.

- Kommunen skal i samarbeid med Nordreisa idrettsråd og øvrige frivillige lag/foreninger sikre at alle innbyggerne i Nordreisa kommune som ønsker å delta i organisert aktivitet og/eller idrett, skal ha mulighet til det
- Kommunen skal i samarbeid med kommunens barnehager og skoler arbeide for at anbefalingene for fysisk aktivitet for barn og unge oppfylles på disse arenaene. Dette er arenaer hvor universelle tiltak kan implementeres for å treffe barn og unge uavhengig av bakgrunn
- Lokale læreplaner for kroppsøving skal legge opp til variasjon i timene og kompetanseheving blant lærere slik at alle elever har et godt tilbud i kroppsøving
- Kommunen skal jobbe for at fysisk aktivitet skal utgjøre en større del av de helserelaterte tjenestene til innbyggerne enn det er i dag
- Kommunen skal legge til rette for en felles samarbeidsarena for aktører som jobber med fysisk aktivitet i Nordreisa kommune.
- Kommunen hjelper lokale lag og foreninger med å markedsføre tilbud om fysisk aktivitet

Idrett

Nordreisa kommune skal i samarbeid med Nordreisa idrettsråd og øvrige frivillige lag/foreninger/andre interessenter legge til rette for gode, inkluderende og mangfoldige aktivitetstilbud i idrettslagene i alle deler av kommuner.

I forbindelse med fysisk tilrettelegging av anlegg og områder for fysisk aktivitet, er det et overordna mål for Nordreisa kommune at alle grupper i befolkningen får gode muligheter til fysisk aktivitet og naturopplevelser. Dette gjelder friluftsliv, mosjonsidrett, idrettskonkurranser og toppidrett.

Alle bygder i kommunen skal ha lokaler som gir mulighet for kulturell virksomhet for alle aldersgrupper i området. Kommunesenteret skal ha et kulturbygg som skal være et kulturelt møtested for regionen og for lokalmiljøet.

- *Bygging av nærmiljøanlegg skal prioriteres*
- *Funksjonshemmede skal ha tilgang til alle idrettsanlegg og kulturbygg og skal gis gode og varierte muligheter for friluftsliv og aktivitet.*
- *Kommunen hjelper idrettslag og frivillige foreninger med søknader om tilskudd til videreutvikling og etablering av tilbud*
- *Kommunen bistår lag og foreninger med markedsføring av deres tilbud*
- *Kommunen hjelper byggherre med utarbeidelse og innsending av spillemiddelsøknad*

Friluftsliv

En økt satsing på friluftsliv for å bedre folkehelsen er begrunnet i at befolkningen i dag er mindre aktiv enn anbefalt og ønskelig. Folkehelsemeldingen løfter fram friluftsliv som en viktig kilde til helse og livskvalitet. Å få flere til å delta i friluftsliv på jevnlig og varig basis vil gi positive helseeffekter for befolkningen samlet sett. Folkehelseetaten er grunnleggende på alle nivåer ved tilrettelegging slik at alle får mulighet for fysisk aktivitet.

Friluftsliv har lav terskel for deltakelse, og naturen er det mest brukte «anlegget» i Norge til trening, mosjon og rekreasjon. Det er viktig å tilrettelegge for friluftsliv med enkel tilgjengelighet gjennom parkering på utfartssteder, merking og tilrettelegging av stier- og løyper, samt å skape turmål (destinasjoner). Uavhengig av bosted skal innbyggerne ha nærhet til attraktive friluftsområder

Det er også viktig med samarbeid mellom idrettsrådet, elderrådet, ungdomsrådet og øvrig befolkning for å koordinere den totale innsatsen for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Når det gjelder satsning på friluftsliv blir det viktig å:

- Sikre nærhet og tilgang til attraktive områder og ferdselsårer for friluftsliv
- Stimulere til friluftslivsaktivitet
- Videreutvikle kunnskapsgrunnet om friluftsliv
- Øke bevisstheten om friluftslivets positive effekter, herunder fysisk og psykisk helse
- Økt samarbeid og samordning mellom sentrale aktører innenfor friluftsliv

UNGE, FAMILIER OG ELDRE	ATTRAKTIVE STEDER	HELSE VÅR
<ul style="list-style-type: none">• Oppvekst i Nordreisa skal preges av inkludering, gode opplevelser, god helse, trivsel, lek og læring.• Sikre at alle opplever trygghet og inkludering i alle miljø.• Gi et trygt og stimulerende fritidsklubbtilbud.• Tilby artige og utfordrende kulturopplevelser på sosiale møteplasser.• Legge til rette for at aktiviteter kan drives i alle aldre.• Samarbeide med frivillige lag og organisasjoner.	<ul style="list-style-type: none">• Nordreisa kommune skal arbeide for flere lavterskel, sosiale og aktive møteplasser, samt høy aktivitet i kulturhuset.• Frivillig sektor skal gis gode arbeidsvilkår og motiveres til å ta mer ansvar for trivsel, motvirke ensomhet og fremme sosiale og fysiske aktiviteter, spesielt blant unge og eldre.• Arbeidet med stier, løyper, gapahuker og møteplasser i naturen skal videreføres i både kommunal og frivillig regi hele planperioden.	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal legge til rette for fysisk aktivitet for å forebygge livsstilssykdom og sikre god helse• Vi legger til rette for å levere gode tjenester innenfor mat, aktivitet, felleskap og helsehjelp, samt sammenheng i tjenestene.• Vi skal samarbeide med frivillige organisasjoner slik at lavinntektsfamilier, innvandrere og tilflyttede får informasjon og tilbud om kultur- og fritidstilbud.

Bruk av offentlige virkemidler må bevisst styres slik at vi når de målgruppene vi ønsker. Forholdene må legges til rette slik at lag og foreninger gis utviklingsmuligheter og det må være tilstrekkelig midler til å opprettholde, stimulere, støtte og videreutvikle ulike aktiviteter for ulike aldersgrupper. Det er viktig å øke forståelsen for friluftslivets betydning, bedre friluftskulturen og utredelse av friluftslivet, samt sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter. Det må gjøres et arbeid for at flere mennesker, i alle livsfaser og med ulike fysiske forutsetninger kan benytte naturen i sunn aktivitet i alle årstider. Dette gjøres ved å legge forholdene til rette for fysisk aktivitet. Det er også viktig å øke forståelsen for friluftslivets betydning for den fysiske, sosiale og mentale helsetilstand. *Nordreisa*

kommune skal bidra til å øke det fysiske aktivitetsnivået blant befolkningen gjennom tilrettelegging for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv hele året.

Aktive barn og unge

Barn og unge i Nordreisa kommune skal i sin hverdag og fritid ha tilgang til trafiksikre, naturpregede uteområder som stimulerer til kreativ, utviklende lek. Det skal satses spesielt på at standarden på uteområdene ved skoler, barnehager og bolignære lekeområder forbedres og at fysisk aktivitet og bruk av naturen i undervisningen styrkes. Barn og unge skal ha god tilgang på varierte organiserte fysiske aktivitetstilbud med ulike satsningsnivå og med nødvendig tilrettelegging, samt trygge lokalmiljøer i samspill med frivilligheten og offentlige myndigheter.

Aktive seniorer

Nordreisa kommune skal bidra til at seniorer holder seg fysisk aktiv lengst mulig. Dette gjennom å tilrettelegge gode og trygge fysiske miljøer der de bor og har sin daglige gange. Nordreisa kommune skal medvirke til at det finnes tilbud i nærmiljøet som stimulerer til fysisk aktivitet tilpasset seniorer.

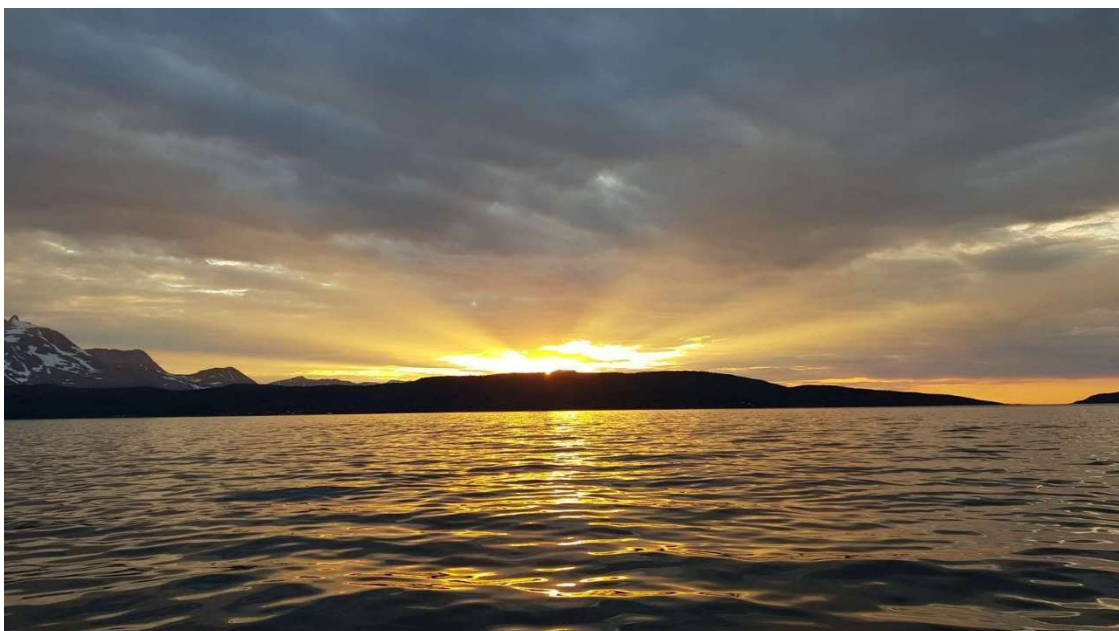
Aktiv etter evne

- Bevegelseshemmede, psykisk syke, utviklingshemmede.

Nordreisa kommune skal bidra til at grupper med ulikt behov for tilrettelegging holder seg fysisk aktive ved at det legges til rette for trygg ferdsel til fots eller med rullestol der de bor og der de har sin daglige gange. Nordreisa kommune skal medvirke til at det finnes tilbud i nærmiljøet som stimulerer til fysisk aktivitet tilpasset denne gruppen.

- Personer med livsstilsrelaterte sykdommer, som følge av inaktivitet, feilbelastninger eller dårlige kostvaner.

Det skal utvikles og videreutvikles tilbud om tilpasset fysisk aktivitet for de innbyggerne som er inaktive, i risikozonen for inaktivitet eller av annen grunn ikke kan få full nytte av det eksisterende offentlige og kommersielle aktivitetstilbudet.

3.2 Relevante tilskuddsordninger

Nytt i 2019 var avviklingen av idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning. Dette innebærer ikke at hensynet til utforming og god funksjonalitet reduseres eller bortfaller. Søker må redegjøre for, og sørge for, at det går frem i søknaden at anleggsplanene er i tråd med vilkår for tilskudd og godkjenning av søknader, og oppfyller bestemmelsenes krav til størrelser, mål og utforming. Det anbefales at lag/foreninger som går med planer om å søke om spillemidler oppretter tidlig kontakt med kommunen inneværende søknadsår. Slik kan kommunen bistå i prosessen med å godkjenne målsatte tegninger, finansieringsplaner, driftsplaner, registrere anlegget i anleggsregisteret mm.

- Kommunale tilskudd til lag og foreninger

Nordreisa kommune vedtok i 2018 å sette av kr. 1 000 000 til fond for frivillig arbeid til kultur og idrett. Maksimalt tilskudd er kr 50 000, det er ingen søknadsfrist og behandlinger tar maksimalt tre måneder. Nordreisa kommune har også et prinsippvedtak om at kommunen gir tilskudd til anleggsbygging tilsvarende halvparten av spillemiddeltilskuddet.

- Regionale tilskudd

Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet. Formålet med tilskuddsordningen er å medvirke til lavterskel fysisk aktivitet og tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet. Gjelder tilrettelegging i tilknytning til turløyper og raste- og bålplasser, fiskeplasser og utsiktspunkt. Det kan være skilting og merking av turruter, gapahuk, kløpping, bord og benker, som ikke støttes av spillemiddelordningen. Frivillige organisasjoner og interkommunale friluftsråd kan søke.

- Nasjonale tilskudd:

Spillemidler til ordinære anlegg: Der ikke annet er bestemt, ytes tilskudd til ordinære anlegg inkludert rehabilitering, på inntil 1/3 av godkjent kostnad. Tilskudd er begrenset av fastsatte, maksimale beløp for den enkelte anleggstype. I Troms og Finnmark gis økt tilskudd på 25% av ordinært tilskudd. Kommuner, fylkeskommuner, idrettslag/organisasjonsledd i NIF og aksjeselskaper/andre sammenslutninger som oppfyller bestemmelsenes kriterier, kan søke om spillemidler til bygging/rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig aktivitet. Anlegg for barn og ungdom, samt anlegg med stort brukspotensial vil bli prioritert. Det er et vilkår for å kunne søke om spillemidler at anlegget er del av en vedtatt kommunedelplan som omfatter idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Spillemidler til nærmiljøanlegg: Der ikke annet er bestemt, kan det ytes tilskudd til nærmiljøanlegg/ utendørs anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet i tilknytning til bo- og / eller oppholdsområder inkludert rehabilitering, på inntil 50 % av godkjent kostnad. Nærmiljøanlegg med kostnadsramme på over kr 600 000,- skal være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. Der ikke annet er bestemt, er maksimalt tilskudd per anleggsenhet kr 300 000,-. Nedre beløpsgrense for godkjent kostand er kr 50 000,-. Alle som kvalifiserer for tilskudd til én eller flere anleggstyper under ordinære anlegg kan søke, samt borettslag og velforeninger. Det kan søkes om tilskudd til rehabilitering av nærmiljøanlegg etter 10 års bruk. Søknadsprosedyren er den samme som for nye anlegg.

Tilskudd til friluftslivsaktivitet: Tilskudd fra denne ordningen skal gå til tiltak som stimulerer til direkte friluftslivsaktivitet, som for eksempel organiserte turer, friluftslivsleir, praktiske kurs og annen opplæring i friluftslivsaktiviteter. Deler av tilskuddet kan nyttiggjøres til innkjøp av enkelt utstyr og materiell når dette er en forutsetning for å få gjennomført friluftslivsaktivitetene, for eksempel fiskestenger og telt. De søknadsberettigede er frivillige organisasjoner registret i enhetsregisteret og interkommunale friluftsråd

For ytterligere oversikt over relevante tilskuddsordninger til lag og foreninger henvises det til kommunens hjemmeside, www.nordreisa.kommune.no, herunder Kultur og fritid/Råd og tilskuddsordninger/Tilskuddsordninger.

Se; <https://www.nordreisa.kommune.no/oversikt-over-ulike-tilskuddsordninger-til-lag-og-foreninger.6517183-154293.html>

4.0 Utviklingstrekk og nåsituasjonen

4.1 Demografi

Det var en betydelig folkevekst i Nordreisa frem til den foreløpige folketallstoppen kom i 1996 (4919 innbyggere). Per andre kvartal i 2022 er det 4761 innbyggere i Nordreisa kommune. Etter utvidelsen av kommunen i 1972 og 1982, var det stor netto innflytting og fødsels-overskudd som er grunnlaget for at Nordreisa ser ut som i dag. Det har vært fødselsoverskudd i Nordreisa gjennomsnittlig både på 70-tallet, 80-tallet og 90-tallet. De første 10 årene av 2000-tallet og frem til i dag har det i snitt vært et lite fødselsunderskudd i Nordreisa. Folketallet i Nordreisa har vært relativt stabilt de siste 10 årene. Befolkningstallet har svingt mellom 4800 og 4900 med en liten tilbakegang de siste par årene. Folketall og demografi i Nordreisa preges av en del inn- og utflytting. Som i distrikts-kommuner flest flytter om lag 50 % av hvert kull ut av kommunen. En del returnerer til hjemkommunen, slik at det varige flyttetapet av hvert kull i Nordreisa ligger på cirka 20 % for kvinner og 30 % for menn. Nordreisa har størst netto flyttetap til byregionene sørpå og til Tromsø. Netto innflytting har primært kommet fra kommunene i Nord-Troms, særlig Kåfjord. Det varige flyttetapet kompenseres delvis av innflytting. I Nordreisa anslås det at mellom 40 og 50 % av voksenbefolkningen til enhver tid er tilflyttere. Det viser seg imidlertid også at en stor andel av tilflyttere flytter ut av kommunen igjen og blir «gjennomflyttere».

SSB utarbeider mange ulike framskrivningsmodeller og en av disse er Lav nasjonal vekst (LLML) som kommunen vurderer som den mest sannsynlige. LLML-modellen antyder en klar tilbakegang i folketallet i Nordreisa (se tabeller under). *Det kan være tilfelle at SSB sin prognose er noe optimistisk for befolkningsutviklingen i Nordreisa.*

Lav nasjonal vekst (LLML)					2021	2030	2040	2050	
	2021	2030	2040	2050	0 år	39	35	31	27
0-19 år	1067	906	782	708	1-5 år	204	191	172	152
	22 %	19 %	17 %	17 %	6-12 år	406	297	275	250
20-66 år	2802	2691	2427	2261	13-15 år	187	149	130	118
	58 %	57 %	54 %	53 %		2021	2030	2040	2050
Over 66 år	943	1121	1311	1299	67-79 år	696	727	814	730
	20 %	24 %	29 %	30 %	80-89 år	202	344	392	450
SUM	4812	4718	4520	4268	90 år eller eldre	45	50	105	119
Endring i forhold til 2021	100 %	98 %	94 %	89 %					

Tabell 1-3: Framskrivningsmodeller LLMLs (SSB) for Nordreisa kommune 2021-2050

Tabellene over beskriver en klar nedgang i de yngre aldersgruppene (0-15år). I 2040 er det forventet mer enn en fordobling innenfor gruppen 90år eller eldre, samt en nær fordobling i gruppen 80-89år, mens det forventes nedgang på 15% i antall barn og unge. Det er åpenbart at dersom disse dårligere prognosene for befolkningsutvikling skulle slå til, så vil det innvirke på kommunens behov for å

tilpasse sitt tjenestetilbud. Det vil også være behov for å justere mange av de ulike planene som kommunen har, i forhold til dette.

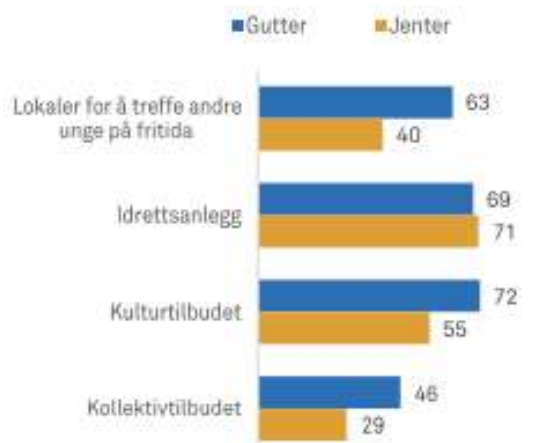
4.2 Folkehelse- og oppvekstprofil 2022 for Nordreisa kommune

Folkehelseinstituttet utarbeider årlig en profil for folkehelse (se vedlegg- 10.7) til alle landets kommuner. Folkehelseprofilen skal være et verktøy og et bidrag til kommunens arbeid med å inneha oversikt over innbyggernes helsetilstand og hvilke faktorer som påvirker denne. Det utarbeides i tillegg en oppvekstprofil (se vedlegg- 10.8) for alle landets kommuner. Den viser noen av kommunens styrker og utfordringer, og kan benyttes i planarbeidet for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på å fremme barn og unges oppvekstmiljø, og må tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold. I undersøkelsene brukes blant annet Ung-data undersøkelsen som datagrunnlag for å videreutvikle lokal oppvekstpolitikk og i det forebyggende folkehelsearbeidet. I Ung-data undersøkelsen blir ungdom spurt om hvordan de har det, og hva de bedriver i fritid. Spørreskjemaet er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. I Nordreisa ble undersøkelsen gjennomført februar 2021 på ungdomstrinnet hvor 133elever fra 8. til 10.trinn deltok (svarprosent 83%) og i februar-mars på videregående hvor 197elever fra vg1 til vg3 deltok (svarprosent 66%). Et utvalg av Nordreisa kommune sine utfordringer i lys av disse undersøkelsene blir følgelig presentert:

Folkehelseprofilen og oppvekstprofilen for Nordreisa kommune 2022 indikerer blant annet;

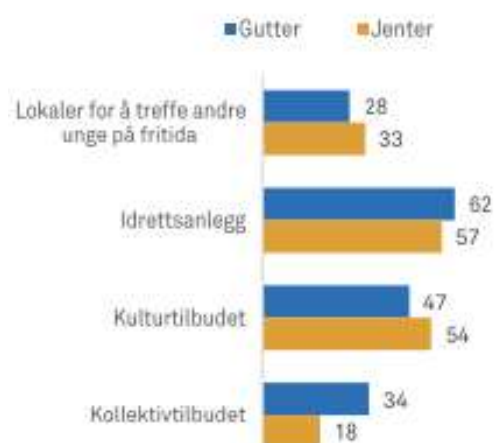
- *en betydelig høyere andel overvekt og fedme ved 17år*
- *vesentlig høyere andel som trener sjeldnere enn ukentlig ved 17år*
- *høyere risiko for hjerte- og karsykdom,*
- *større grad av mobbing 7.trinn,*
- *større andel mottakere av uførepensjon 45-66år,*
- *høyere andel ensomhet,*
- *høyere andel på laveste mestringsnivå innenfor lesing og regning,*
- *lavere andel som er fornøyd med lokalmiljøet*

Andel gutter og jenter som opplever ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet som svært eller nokså bra

Ung-data undersøkelsen, ungdomsskoleelever v/Nordreisa kommune. Respondenter=133

Andel gutter og jenter som opplever ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet som svært eller nokså bra

Ung-data undersøkelsen, videregående elever v/Nordreisa kommune. Respondenter=197

4.3 Aktivitet

Det eksisterer ingen samlet totaloversikt over innbyggere i kommunen sin utøvelse av fysisk aktivitet. Medlemstall for idrettslag og andre lag som driver friluftsliv, idrett og trim gir en viss oversikt, men det finnes i noen av disse organisasjonene et ukjent antall støttemedlemmer som ikke deltar i aktivitetene. Samtidig er det mange som driver uorganiserte aktiviteter utenom idretts- og friluftsgeselskapene. Til tross for alle tilbudene og mulighetene innenfor idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i kommunen er det en kjensgjerning at en god del av befolkningen driver lite eller ingen form for fysisk aktivitet. Det drives organisert idrettsaktivitet innenfor mange idrettsgrener; fotball, håndball, taekwondo, kickboxing, motocross, skutercross, hestesport, hundekjøring, annen hundesport, boccia, orientering, sykling, friidrett, langrenn, skiskyting og skyting.

Innendørs anlegg som er åpne for både organisert og uorganisert fysisk aktivitet er svømmehallen, idrettshallen, gymnastikksalene og de private treningssentrene. I Nordreisahallen bedrives organiserte aktiviteter som håndball, fotball, idrettsskole og innebandy. I tillegg brukes denne hallen til gymundervisning av Storslett skole, Nord-Troms vgs og Straumfjordnes skole. Svømmehallen er et tilbud som brukes av alle aldersgrupper. Den er et svært viktig tilbud da den for mange av brukerne er den eneste aktuelle tilbudet for å drive fysisk aktivitet, og hallen er i utgangspunktet åpen for offentligheten to dager i uken på ettermiddag/kveldstid. De private treningssentrene brukes av en økende andel av befolkningen. I gymnastikksaler og grendehus rundt i kommunen drives det en rekke trimtilbud med barn og unge, ungdom og voksne – idrettsskole, bedriftstrim, elevtrim, ballspill, dans, boccia osv. Miniatyrskytebanen brukes både av idrettslag, Nord-Troms vgs., samt Nedre Nordreisa skytterlag.

Tilrettelagte tilbud for personer med ulike behov eksisterer; handikapforeninga har aktivitet med boccia, revmatikerforeningen har trening i sal og varmtvannsbassenget på Sonjatun. LHL og Rotsundelv samfunnshus driver seniordans og Nordreisa Demensforening arrangerer «Gå med oss» hver uke. I tillegg kommer nevnte aktivitet for mennesker med psykiske lidelser i styrketreningsrommet i Nordreisahallen.

Utendørs aktivitet omfatter alle former for turer og friluftsliv som trimkasse- og toppturer, turmarsjer, skitur, skøyter, sykling, bading, dykking, padling, klatring, aktiviteter med hest og hund, turer i skog og mark, langs veien og på sykkelstier med og uten staver osv. Nytteaktiviteter som bær- og soppsanking, hagearbeid, vedhogst, jakt og fiske med mer utgjør også en betydelig del av reisaværingenes fysiske aktivitet. Positive fellestrekk ved mange av disse aktivitetene er at de samler deltakere på tvers av aldersgrupper til fysisk aktivitet og sosialt fellesskap ute i naturen. Det er i det hele tatt sterke tradisjoner for tur og friluftsliv hele året i alle deler av kommunen. Ut i NORD deltakelsen blant innbyggere i Nordreisa kommune har økt fra 12.7% (609stk) fra 2020 til 14,8% (709stk) i 2021. I 2021 var det en økning på 22% med totalt 13527 registreringer mot 11070 registreringer året før. I en spørreundersøkelse om Ut i NORD gjennomført av 337 respondenter høsten 2022 svarte 79% at Ut i NORD har en positiv betydning på fysisk form og helse. På spørsmål om hvor godt fornøyd er du med Ut i NORD totalt sett svarte 43.82% svært godt fornøyd, 39.71% godt fornøyd, 14.12% fornøyd, mens kun 2.06% svarte misfornøyd.

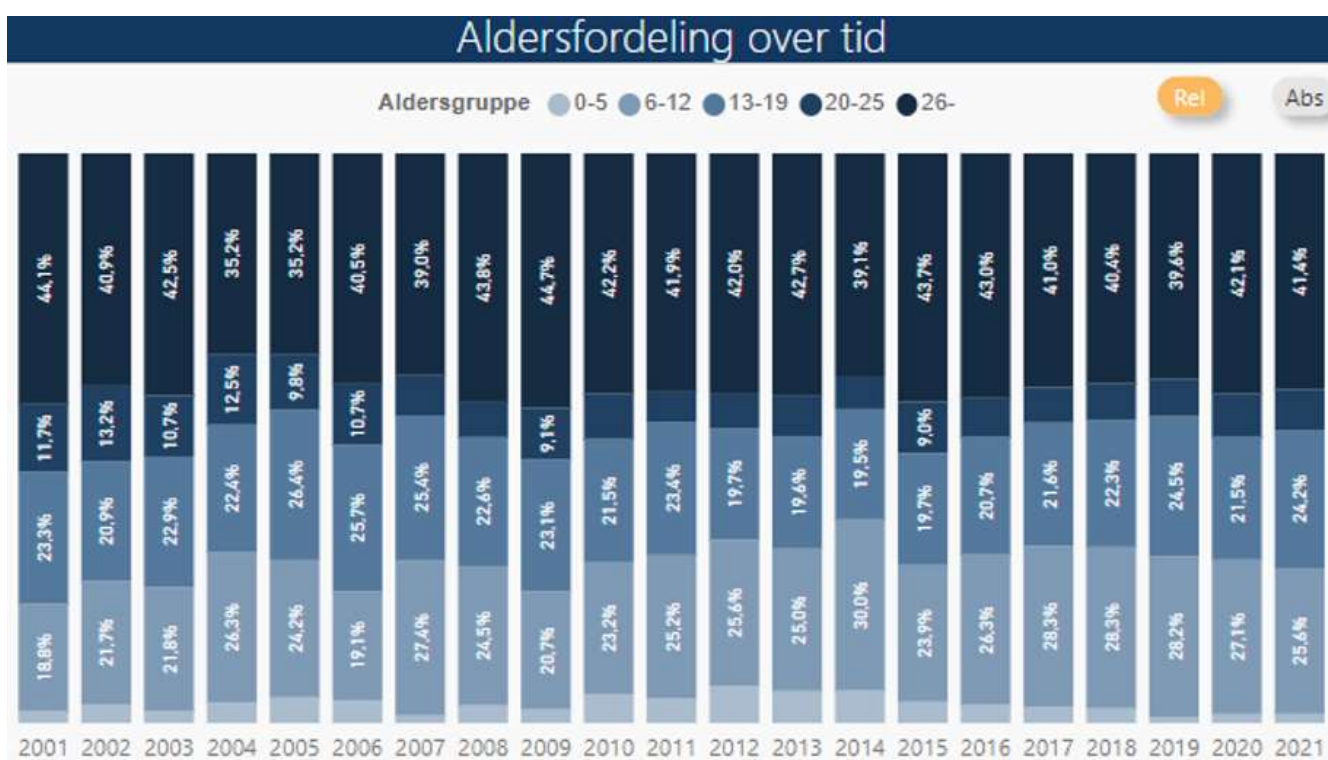

Ut i NORD-hytta, oppført sommeren 2022 i Nordreisa kommune

4.3.1 Oversikt over den organiserte idretten

Tabell 2: Oversikt over medlemstall i idrettslag. Nordreisa kommune 2021

Troms og Finnmark Idrettskrets	0-5år	6-12år	13-19år	20-25år	<26år	Kvinner totalt	0-5år	6-12år	13-19år	20-25år	<26år	Menn Totalt	Totalt pr.lag
Nordreisa idrettsråd	9	146	157	33	259	604	13	208	178	66	313	778	1382
Bakkeby idrettsklubb	0	0	1	1	20	22	0	0	0	0	22	22	44
Bocciklubben Knall	0	0	0	0	8	8	0	0	0	1	7	8	16
Kjelderens Idrettsforening	0	3	2	0	16	21	0	5	2	0	11	18	39
Nordreisa Helsesportslag	0	1	0	0	10	11	0	0	2	1	7	10	21
Nordreisa Idrettslag	5	82	93	13	87	280	5	147	122	42	154	470	750
Nordreisa Innebandy klubb	0	0	0	0	4	4	0	0	0	3	11	14	18
Nordreisa Kickboxing klubb	0	17	7	1	10	35	1	25	18	4	15	63	98
Nordreisa MK	0	0	1	0	7	8	0	3	2	5	14	24	32
Nordreisa Rideklubb	1	19	27	2	39	88	3	3	2	1	17	26	114
Nordreisa Tae Kwon-Do klubb	0	6	0	0	2	8	0	8	1	0	2	11	19
Nord-Troms Dykkerklubb	0	0	1	1	0	2	0	2	1	0	1	4	6
Oksfjord og Straumfjord Idrettslag	0	0	0	0	1	1	0	2	1	0	1	4	5
Rotsundelv Idrettslag	2	12	12	6	26	58	3	12	26	8	34	83	141
Ryttersportsklubben Nor	1	6	13	9	29	58	1	3	2	1	14	21	79
Totalt	9	146	157	33	259	604	13	208	178	66	313	778	1382

Figur 4: Aldersfordeling i den organiserte idretten fra 2001-2021 i Nordreisa kommune

5.0 Generelle barrierer for deltagelse i idrett, aktivitet og friluftsliv

5.1. Økonomiske barrierer for deltakelse

Kostnadene for deltakelse er en utfordring og barriere for mange. Spesielt i enkelte idrettsgrener har kostnadene forbundet med å være med økt så mye at det utelukker mange fra å delta. Kommunen kan iverksette ordninger for økonomisk støtte og tilrettelegging for å kunne teste ut aktiviteter. Eksempler på tiltak er «frikjøpsordningen», åpen hall for egenorganisert aktivitet, utstyrssentraler hvor alle kan låne utstyr gratis, og aktivitetskortet hvor utvalgte barn får gratis deltagelse på en rekke kulturtilbud samt dekket treningsavgifter.

5.1. Alder som barriere for fysisk aktivitet

Landets befolkning blir stadig eldre, og er mye mer aktive enn tidligere. Voksne og eldre som er aktive har store helsegevinster, og vil spare samfunnet store kostnader. Eldre har stor effekt av å trene styrke sammen med moderat utholdenhet. Eldre er i liten grad brukere av organiserte konkurransetilbudet, men det er en økning på dette også, spesielt innenfor individuelle idretter. Eldre er store brukere av nærområdet og benytter seg grønne korridorer og friluftslivsområder til fysisk aktivitet. Ettersom eldre også vil ha stor verdi av styrketrening vil disse områdene være god lokasjon for treningsparker. Tiltak for å holde voksne i fysisk aktivitet er gode tilrettelagte turveier i nær- og friluftslivsområder sammen med treningsparker.

5.1. Frivillighet og lederkompetanse som barriere

Frivillighet er grunnpilaren i det norske samfunn, og uten den er det ingen aktivitet. Frivilligheten i idretten er fortsatt svært stor, men den er i endring. Det er en mindre andel som gjør et svært stort antall timer frivillig innsats i idrettslagene, og det er tyngre å finne personer som vil påta seg de «tunge» vervene. Det er lettere å rekruttere frivillige til å påta seg avgrensede og mer konkrete oppgaver, selv om det skjer endring også her. *Vi ser også en økt grad av profesjonalisering, og idretten sysselsetter stadig flere årsverk som arbeidsgiver.* Frivilligheten må stimuleres i årene fremover, og forutsigbare rammevilkår gjør det enklere å rekruttere frivillige. Med dette menes en god anleggsdekning og en trygg økonomi for organisasjonene, slik at de kan bedrive den frivillige aktiviteten med aktivitet fremfor inntjening av penger. Sterke ledere og gode ildsjeler er viktig for å opprettholde og utvikle aktiviteten, og det bør stimuleres til tiltak for å øke kompetanse, opplæring av unge ledere og tilrettelegge for enkle digitale løsninger. Medlemsgrunlaget for barn/unge vil med all sannsynlighet svekkes i årene fremover.

5.1. Finansiering av idrettsanlegg

Historisk sett har mange av de frivillige organisasjonene bidratt for å få realisert idrettsanlegg til sine behov. Klubbene har vist at de kan skape egenkapital og få lånetilsagn, og har tatt ansvar for å imøtekomme sine egne anleggsbehov. Fordelen av at idretten realiserer anlegg er at de ofte klarer å få anlegg til en lavere pris enn en kommune. Dette fordi de bruker sine samarbeidspartnere/sponsorer, som gjerne er leverandør på et spesialområde, som gir gunstige og rabatterte ordninger i bytte mot markedsføring. I tillegg har idrettslag vist at de kan gjennomføre deler av anleggsbyggingen på dugnad med sine medlemsmasser. Idrettslag har også en større evne til å få eksterne aktører til å bidra finansielt, enten via spleiselag, fra private næringslivet eller tilskudd fra stiftelser. Det er en risiko for idrettslagene å påta seg et stort økonomisk ansvar for et anleggsloft. Å håndtere en høy gjeldsbyrde er et krevende langsiktig arbeid, og idrettslag har flere ganger hatt behov for kommunal hjelp for å komme seg ut av likviditetsproblemer. Idrettslag som må generere ekstra inntekter for å håndtere gjeld kan være negativt for idrettslagets primær oppgave som er selve aktiviteten. Et jag etter midler kan også være negativt for rekruttering av verv. Det er i alles interesse at klubbene skal ha god økonomi. Ved bygging av idrettsanlegg med medfinansiering fra

idrettslagene, må kommunen gjøre en grundig økonomisk vurdering hvorvidt driftsmodellen og lånebyrden er bærekraftig og håndterlig gjennom hele nedbetalingsperioden. Et tett samarbeid med kommunen kan bedre den økonomiske situasjonen for idrettslaget. Kommunen kan leie anlegg på dagtid til kommunale tjenester som helse eller oppvekst, mens kommunen får gode lokaler uten store investeringer. En annen mulighet er kommunalt tilskudd som engangsutbetaling øremerket til det aktuelle anlegget som reduserer idrettslagets lån eller bruk av egenkapital.

For å gi et eksempel på årlige driftsutgifter til idrett i Nordreisa kommune presenteres tallene for Nordreisa idrettslag for 2021;

Fotball 435 699,- Ski 362 756,- Håndball 33 729,- Hovedlaget 13 643,- Andre driftsutgifter som innkjøp av idrettsutstyr kommer i tillegg. Totalt for hele idrettslaget utgjorde dette kr 207 722,-.

Totalt sett betalte Nordreisa idrettslag kr 1 053 549,- i 2021 for å dekke sine driftsutgifter.

5.1. Nordreisa idrettsråd

Nordreisa idrettsråd og Nordreisa kommune har i samarbeid utarbeidet en samarbeidsavtale som ble politisk vedtatt i kommunestyre høsten 2022. Avtalen innebærer blant annet et årlig økonomisk tilskudd fra kommunen pålydende kr. 20 000 til drift.

Idrettsrådet er et felles organ for all idrett i kommunen som er organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) gjennom idrettskretsen. Idrettslag i kommunen med medlemskap i NIF blir automatisk medlem av idrettsrådet. Blant annet arbeider idrettsrådet for best mulige forhold for idretten i kommunen og er en arena for samarbeid mellom lag, mot det kommunale og mellom lagene og idrettskretsen. Idrettsrådet er politisk uavhengig.

6.0 Utfordringen fremover

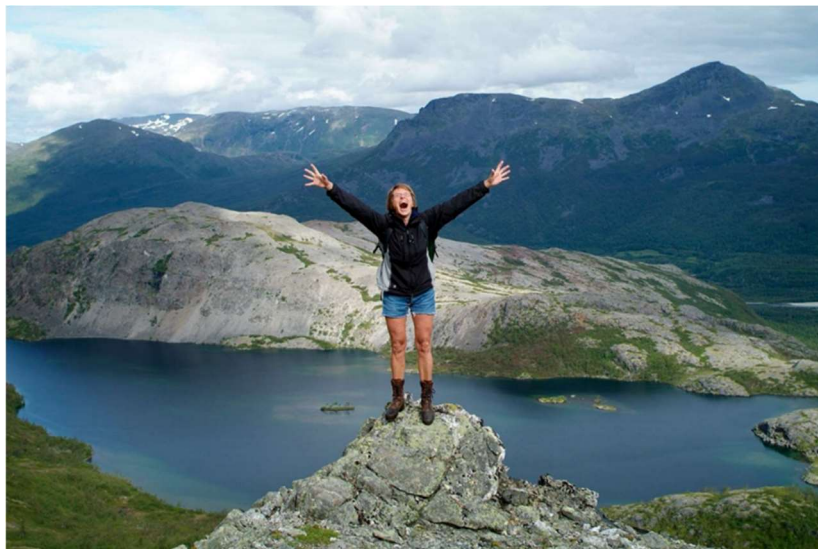
Nordreisa kommune skal aktivt synliggjøre og markedsføre aktivitetstilbud, idrettsanlegg, natur og friluftslivsområder. Informasjonsarbeidet skal gjøres i samarbeid med lag og foreninger, organisasjoner, privatpersoner og andre ansvarlige for tilbudene. Ulike tilbud skal synliggjøres gjennom kommunens kanaler, herunder kommunens hjemmeside, Facebook-sider, Instagram-profil og i brosjyrer/ planarbeid. Nord-Troms friluftsråd er Nordreisa kommunes spesialorgan for friluftsliv og bistår inn i arbeidet med å markedsføre tilbud på dette området.

Det kan være rimelig å anta en nedgang på kullstørrelsene (0-19åringer) fra 50-60 til ca 25-45 personer i tiden fremover, kan det samlet bety at medlemsgrunnlaget reduseres fremover med ca 20 personer per år. En direkte konsekvens av dette er færre medlemmer som skal dekke driftsutgiftene til lagene rundt omkring. Som følge av det vil man være nødt til å kompensere på en eller annen måte, eksempelvis enten ved økte treningsavgifter og/eller begrense investeringene fremover. Nordreisa har i dag rimelig stor bredde på tilbudet i idrettslagene; fotball, håndball, ski- og skiskyting, orientering, sykkel, svømming, skyting, motorsport og hestesport som de største. Ved en nedgang i antall barn/unge er det ikke gitt at det er «liv laga» for alle grenene som en konsekvens av oppslutning. Idretten drives 100% på frivillig basis, i all hovedsak av foreldre. Reduksjon i antall utøvere gir færre frivillige ressurspersoner, som igjen kan påvirke aktivitetstilbudet. I tillegg kan det bli utfordrende å organisere større arrangement, som er en vesentlig inntektskilde til flere lag. Mye av ansvaret for bygging av større idrettsanlegg har vært lagt på idrettslagene med god medlemsmasse. Kommunale utgifter er en betydelig driftsutgift på disse.

En utfordring fremover er å sikre det kommunale folkehelsearbeidet ved tilrettelegging for friluftsliv. Friluftsliv er den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge. Rundt fire av ti nordmenn driver friluftsliv minst tre ganger i uka. Friluftsliv er for det meste lite kostnadskreven

lavterskelaktiviteter, og kjennetegnes av å være egenorganiserte aktiviteter, utført sammen med venner og familie eller alene. God tilgjengelighet til marka til fots, på sykkel eller med annet transportmiddel er en viktig forutsetning for en aktiv bruk. Opparbeiding av trygge gang- og sykkelveier, turveier og stier bør være en prioritert oppgave sammen med opparbeidelse av gode utfartsparkeringer. Nordreisa kommune var i 2014 med på etableringen av Nord-Troms friluftsråd og har siden vært aktiv i samarbeidet. Ut i NORD har utviklet seg til å bli en stor og viktig friluftaktivitet i Nord-Troms, et eksempel på at friluftsliv er viktig i det kommunale folkehelsearbeidet. Dette tiltaket når ut til mange med relativt lave investerings- og driftsutgifter. Friluftsrådet samarbeider med skoler og barnehager om «læring i friluft med mer og bedre utetid», hvor de fleste skoler og barnehager i Nordreisa er deltakende i nettverket. Arbeidet er viktig å videreføre for å sikre bedre helse blant barn og unge, samt det å etablere gode tradisjoner tilknyttet utøvelse av friluftsliv. En kommune eller et interkommunalt friluftsråd kan søke staten om økonomisk støtte til å sikre området for allmennhetenes friluftsliv. Området kan være eid av det offentlige eller private. Det er et mål og ha godkjente forvaltningsplaner for disse områdene. Med godkjente forvaltningsplaner kan kommunen søke om tilskudd for å øke områdenes attraktivitet for å utøve friluftsliv. Kommune bør vurdere om flere områder bør statlig sikres som friluftslivsområde.

Nærmiljøanlegg er anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet som står åpent og allment tilgjengelig utendørs. Det er ikke tillatt med faste organiserte treninger eller kamper på et nærmiljøanlegg. Eksempler på slike anlegg kan være ballbinger, streetbasket, sandvolleyballbaner, treningsparker, skateanlegg, kunstisløkke, frisbeegolf, sykkelbane eller lignende. Nærmiljøanlegg skal være tilgjengelig og gjerne lokalisert i bo- og rekreasjonsområder eller skolegårder. Lekeplasser for barn 0-6 år defineres ikke som nærmiljøanlegg. Alle områder og tettsteder bør ha nærmiljøanlegg for å utøve fysisk aktivitet. Det er enklere å søke eksterne midler til nærmiljøanlegg enn ordinære idrettsanlegg, og gjerne i samarbeid med idrettslag eller andre frivillige organisasjoner som for eksempel velforeninger. Ved at det dannes spleiselag med frivilligheten klarer man å skaffe tildelinger fra stiftelser og lokalt næringsliv. Det vil være av stor verdi for folkehelsen og aktivtetsnivået og satse mer på nærmiljøanlegg. For frivillighetens del påpekes viktigheten med forutsigbarhet og realisme. Derfor er det helt sentralt å legge ambisjonsnivået på et slikt nivå at anleggene som er prioritert lar seg realisere økonomisk.

7.0 Forhold til andre deler av kommuneplanen

I kommuneplanens arealdel (2014-2026) er det avsatt følgende arealer med formål til idrettsanlegg. Ved bygging av anlegg og tilrettelegging av området for idrett og friluftsliv, må plassering i forhold til bebyggelse og trafikale forhold vurderes for å ivareta trafiksikkerhet, spesielt for barn og unge, parkerings- og adkomstforhold og transportbehov. Prosessen med å utarbeide ny arealplan i Nordreisa kommune startet høsten 2022, og forventes ferdig i løpet av 2025.

Navn	Formål	Status	Hva
Oksfjordhamn	Idrettsanlegg	Framtidig	Skileik
Oksfjorddalen	Idrettsanlegg	Framtidig	Alpinanlegg
Oksfjordhamn	Idrettsanlegg		Lysløype
Ravelseidet	Idrettsanlegg		Fotball grusbane
Saga	Idrettsanlegg	Framtidig	Skiskytterarena
Saga	Idrettsanlegg	Framtidig	Rulleskiløype
Tømmernes	Idrettsanlegg	Framtidig	Ridesenter

8.0 Anleggssituasjon i Nordreisa kommune

Totalt sett må anleggsdekningen i kommunen sies å være god, hvor anleggene er godt fordelt på hele kommunen. Derimot er kapasiteten på spilleflater i kommunen svært begrenset i forhold til aktivitetene, slik at det er behov for mer areal for å dekke etterspørselen. Vi har mange typer anlegg, og alle bygder i kommunen har et idretts-/aktivitetsanlegg og/eller grendehus. Flere anlegg har i ulik grad behov for opprusting. Det gjelder anlegg med lav bruksfrekvens der eierne ikke prioriterer vedlikehold/oppgradering og større kommunale anlegg som idrettshallen og svømmehallen. Kommunen eier i tillegg gymnastikksalene i følgende skolebygg: Rotsundelv, Sørkjosen og Storslett. Kommunen eier også noen utendørs anlegg i tilknytning til de samme skolene. Resten av bygg og anlegg – det vil si de aller fleste – eies av lag, foreninger, andelslag og AS.

8.1 Ordinære anlegg og nærmiljøanlegg

Anleggstype	Eier	Beliggenhet	Størrelse	Byggeår
Skianlegg				
Lysløype	Bakkeby IK	Bakkeby	5km	1974/85
Lysløype	Nordreisa il	Sørkjosen	4,6 km	1974/82
Skiløype	Nordreisa il	Saga	20 km	1984-98
Lysløype	Nordreisa il	Saga	7,5 km	1984-98
Lysløype	Nordreisa il	Saga	7,5 km	1984-98
Skiskytteranlegg	Nordreisa il	Saga	20 skiver	1998-2001
Lysløype	Oksfjord og Straumfjord il	Oksfjord	1,7 km	1977
Lysløype	Oksfjord og Straumfjord il	Straumfjord	2,4 km	1991
Lysløype	Rotsundelv il	Rotsundelv	4,5 km	1976/84
Hoppbakke	Bakkeby ik	Bakkeby	20/40 m	1977/84
Hoppbakke	Nordreisa il	Storslett	15/32/50 m	1981
Hoppbakke	Rotsundelv il	Rotsundelv	15/28 m	1988
Fotballbaner				
Grusbane	Bakkeby ik	Bakkeby	60 x 100 m	1978/81

Grusbane	Kjelleren if	Kjelleren	60 x 100 m	1988
Gressbane	Nordreisa il	Sentralidr.anlegget	60 x 110 m	1978
Kunstgressbane	Nordreisa il	Sentralidr.anlegget	68 x 106 m	2003
Grusbane	Oksfjord og Straumfjord il	Oksfjordhamn	60 x 100 m	1982
Grusbane	Nordreisa kommune	Rotsundelv skole	40 x 60 m	1977/2001
Grusbane	Nordreisa kommune	Storslett u-skole	40 x 60 m	1968
Grusbane	Nordreisa kommune	Sørkjosen skole	60 x 100 m	1952/85
Kunstgressbane	Rotsundelv il		50 x 30 m	2019
Friddrettsanlegg				
Friddrettsanlegg	Nordreisa il	Storslett sentralidr.	400 m løpebane	1978
Friddrettsanlegg	Rotsundelv il	Rotsundelv	60m løpebane, kulestøt, lengdehopp	2019
Skytebaner				
Miniatyrskytebane	Nordreisa kommune	Nordreisahallen	15 m	1992
Skytebaner	Nordreisa skytterlag	Kjellerskogen	100, 200 m	2011
Lerdue- og elgbane	Nordreisa jeger- og fiskerlag	Kjellerskogen		2007
Pistolskytebane	Nordreisa sportsskytterklubb	Kjellerskogen	25 m	2016?
Skytebane	Rotsund skytterlag	Rotsundelvdalen	100, 200, 300 m	1970
Anlegg hestesport				
Ridehall	Nordreisa rideklubb	Tømmernes	20 x 40 m	1993
Ridebane ute	Nordreisa rideklubb	Tømmernes	35 x 60 m	1995-2004
Svømmeanlegg				
Svømmebasseng	Nordreisa kommune	Storslett	12,5 x 25 m	1972
Idrettshall og gymsaler				

Idrettshall	Nordreisa kommune	Storslett	23 x 44 m	1989
Gymnastikksal	Nordreisa kommune	Storslett skole	12 x 21 m	1969
Gymnastikksal	Troms fylke	Nord-Troms vg.skole	10 x 20 m	1973
Gymnastikksal	Nordreisa kommune	Sørkjosen skole	7 x 11 m	1950
Gymnastikksal	Snemyr og Kjelleren gr.lag	Reisa Montessorri	8 x 16 m	1975
Gymnastikksal	Sappen friluftssenter AS	Sappen skole	8 x 12 m	1973
Gymnastikksal	Nordreisa kommune	Rotsundelv skole	8 x 16 m	1977
Gymnastikksal	Havnnes grendehus	Grendehuset	8 x 15 m	1985
Gymnastikksal	Oksfjord grendehus	Grendehuset	9 x 18 m	1981
Nærmiljøanlegg				
Ballbane, grus	Straumfjord grendelag	Straumfjordnes	20 x 40 m	2002
Ballbane, grus	Nordreisa kommune	Storslett skole	26 x 50 m	1968
Ballbinge, kunstgress	Nordreisa kommune	Storslett skole	13 x 21 m	2003
Ballbinge, kunstgress	Oksfjord og Straumfjord il	Oksfjordhamn	15 x 28 m	2004 – 2005
Ballbinge, kunstgress	Nordreisa kommune	Rotsundelv skole	13 x 21 m	2009
Ballbinge, kunstgress	Sørkjosen grendelag	Sørkjosen	20 x 60m	2022
Ballbane, grus	Rotsundelv il	Rotsundelv skole	26 x 50 m	2001
Basketballbane	Nordreisa kommune	Storslett skole	12 x 25 m	2016
Sykelbane	Høgegga grendelag	Høgegga boligfelt		2011
Aktivitetspark Tufte	Nordreisa kommune	Storslett skole	144m ²	2016

Frisbeegolfbane	Sørkjosen grende- og turlag	Sørkjosen, goppa	9 hulls-bane	2022
Orienteringskart			Navn	
O-kart	Nordreisa il	Sappen	Lindovara	1978/2004
O-kart	Nordreisa il	Snemyr	Snemyr	1980/95
O-kart	Nordreisa il	Storslett	Storslett skole	1983
O-kart	Nordreisa il	Loppevoll	Garjala	1983
O-kart	Nordreisa il	Storslett	Sagåsen	1988
O-kart	Nordreisa il	Reisadalen	Vinnelysfjellet	1992
O-kart	Nordreisa il	Bakkeby	Bakkeby	1978/2015
O-kart	Rotsundelv il	Langslett	Holmefjell	1990
O-kart	Rotsundelv il	Moan	Moan	1980
O-kart	Rotsundelv il	Rotsundelv	Helgeli	1987
O-kart	Rotsundelv il	Rotsundelv	Skolehaugen	1990
O-kart	Rotsundelv il	Rotsundelv	Bankskogen	1996
O-kart	Rotsundelv il	Rotsundelv	Skoleg.kart	1996
O-kart	Oksfjord og Straumfjord il	Oksfjord	Sandbukt	1983
O-kart	Oksfjord og Straumfjord il	Oksfjord	Langfjellet	1988
O-kart	Sappen leirskole	Sappen	Haukijärvi	1995
Skøytebaner				
Skøytebane på fotballbane		Sørkjosen skole		
Skøytebane på fotballøkke		Høgegga, Storslett		
Skøytebaner på ballbaner		Rotsundelv skole		

8.2 Kulturbygg

Husets navn	Eier	Byggeår	Tilstand	Beliggenhet, adkomst f.h	Brukes til
Rotsund krets					
Bygdeheimen	Bygdeheimen	1945/80	G?	Rotsund	Grendehus
Rotsundelv samfunnshus	Rotsundelv samfunnshus	1973/92	G?	Rotsundelv, ja	Grendehus
Bakkehus	Rotsundelv og omegn sanitetsforening	?	?	Rotsund	
Rotsundelv skole	Nordreisa kommune	1961/	G?	Rotsundelv, ja	Skole, bibliotek
Havannes grendehus	Havannes Vest-ULøy by.lag	1985	G?	Havannes, ja	Grendehus
Lykketun	Ungdomslaget Lykken	1968	?	Hamneidet	
Sjøstjerna	Nordreisa kommune	1965/ 93	G?	Hamneidet	Grendehus
Bakketun	Bakkeby IK	1951/2005	M	Bakkeby	Grendehus
Rotsund kapell	Nordreisa kommune	1932	G?	Rotsundelv	Gudstjeneste, konserter
Sørkjosen					
Gamlegården	Gamlegården	1835/2005		Sørkjosen, ja	Grendehus, arrangementer
Sørkjosen skole	Nordreisa kommune	1950/1998	G?	Sørkjosen, ja	arrangementer
Lavvo	Kronebutikken	2011	G?	Sørkjosen	Kulturaktiviteter
Storslett krets					
Kommunehuset	Nordreisa kommune	1979	G	Storslett	Kurs, møter
Storslett skole	Nordreisa kommune	1957/2005		Storslett	Skole, kulturaktivitet
Nordreisa kirke	Nordreisa kommune	1856	M?	Storslett	Gudstjeneste, konserter
Kirkebakken menighetshus	Nordreisa sokn	2015	G	Storslett	Møter, kirke- og kulturaktivitet
Halti	Nordreisa kommune	2001/2015	G	Storslett	Bibliotek, møter, kino, teater, museum, kultur
Nordreisahallen	Nordreisa kommune	1988	G/M	Flomstad, Storslett	Møter, kurs, kino, idretts- og kulturaktiviteter
Solvoll	Nordreisa kommune	1930/84	M?	Storslett, ja	Kulturaktiviteter
Storslett samfunnshus	Nordreisa kommune	1969	M?	Storslett, ja	Kulturaktiviteter , undervisning
Moan skole	Nordreisa kommune	1997	G	Storslett	Grendehus

Sonjatun bo- og kultur	Nordreisa kommune	2004	G	Storslett	Kulturaktiviteter
LHL-bygget	Nordreisa LHL	1992	G	Storslett, ja	Kulturaktiviteter , grendehus
Snemyr/Kjellere n					
Reisa Montessoriskole	Reisa Montessoriforening	1975	G?	Snemyr, Reisadalen	Skole, grendehus
Kjelderensamfunnshus	Kjelderensamfunnshus AL	2000	G	Kjelleren, Reisadalen, ja	Kulturaktiviteter
Sappen					
Tørfosstunet	Nordreisa kommune	18- og 1900	M?	Tørfoss, Reisadalen	Kulturaktiviteter
Sappen skole	Sappen friluftssenter AS	1973	G?	Sappen, Reisadalen	Grendehus, aktiviteter
Storvik					
Storvik skole		1950/97	G?	Storvik	Grendehus
Oksfjord					
Straumfjordgrendehus		1996/2004	G	Straumfjordnes, ja	Grendehus
Oksfjordgrendehus	Oksfjordgrendehus	1981/97	G	Oksfjordhamn	Grendehus
Oksfjord skole	Nordreisa kommune	1981/97	G	Oksfjordhamn	Kulturaktiviteter

8.3 Stier, natur- og friluftsområder

Viktige friluftsområder for turer og aktiviteter omfatter hele spekteret fra kveldsturer i nærområdene til lengre fjellturer, og mange turruter er merket og skiltet. For mange er turrutene slik som turveier, stier, gang- og sykkelveier er for mange de viktigste anleggene for fysisk aktivitet og naturopplevelse. Goppa, Saga og Kvænnens er statlig sikrede friluftsområder som har godkjente forvaltningsplaner fra 2020-2025. Ut i NORD er et prosjekt i regi av Nord-Troms friluftsråd som innebærer 140 turmål med ulik gradering ift distanse, stigning, framkommelighet mm., fordelt over de fire medlemskommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Nordreisa kommune fikk som siste medlemskommune sin dagsturhytte etablert sommeren 2022 og til våren planlegges det for sherpatrapp i samarbeid med Sørkjosen grendelag. Dagsturhytta er på sin korte levetid svært mye brukt av og et positivt tilskudd for økt folkehelse både kommunalt og regionalt. Det finnes badeplasser ved Kvennes, flyplassen, Vikastranda, Sandnes og Malla-Pekan Jarvi (Badevannet). Vi henviser til nettstedene www.utinord.no, www.ut.no og www.reisa-nasjonalpark.no som har gode og oppdaterte oversikter. Her finnes utallige turruter for store og små, mange med gode beskrivelser og detaljerte sporlogger i kart (gpx-fil).

9.0 Vurdering av anleggssituasjonen og fremtidige behov

I forbindelse med fysisk tilrettelegging av anlegg og områder for fysisk aktivitet, er det et overordnet mål for Nordreisa kommune at alle grupper i befolkningen får gode muligheter til fysisk aktivitet og naturopplevelser. Dette gjelder friluftsliv, mosjonsidrett, idrettskonkurranser og toppidrett. Alle bygder i kommunen skal ha lokaler som gir mulighet for kulturell virksomhet for alle aldersgrupper i området. Kommunesenteret skal ha et kulturbygg som skal være et kulturelt møtested for regionen og for lokalmiljøet. Statusbeskrivelsen i kapittel 8 avdekker følgende anleggsønsker/behov:

- Skileikanlegg
- Opprustning og videreutvikling av områdene rundt skoler og barnehager
- Flere nærmiljøanlegg
- Ridebaner av internasjonal standard og bedre fasiliteter for hestesport
- Rehabilitering av svømmehall/ nytt anlegg
- Klatrevegg med minimum 5 meter høyde
- Oppgradering for friidrettsaktivitet på sentralidrettsanlegget
- Flere skøytebaner/isflater

9.1 Ordinære anlegg som er og kan bli aktuelle for søknad om spillemidler

Type	Eier	Kostnad	Finansiering	Gjennomføres
Compact sporting bane	Nordreisa Jeger og Fiskerlag	2 487 944	Spillemidler, egenkapital mm	2022. Deltilsagn kr 537 000
Saga, oppgradering løypetrasè	Nordreisa IL	1 498 616	Spillemidler, egenkapital mm	2021
Saga, skiskytterstadion	Nordreisa IL	12 733 296	Spillemidler, egenkapital mm	2023?
Saga, rulleskitrasè	Nordreisa IL	16 607 891	Spillemidler, egenkapital mm	2023?
Saga, snøproduksjon	Nordreisa IL	1 296 192	Spillemidler, egenkapital mm	2021
Fotballhall, overtrykk	Nordreisa IL	30 000 000	Spillemidler, egenkapital mm	2023?
Dagsturhytte	Nord-Troms Friluftsråd	787 958	Spillemidler, egenkapital mm	2022
Sherpatrapp	Nord-Troms friluftsråd	2 004 250?	Spillemidler, egenkapital mm	2023?
Etablering av kunstgress (68x105)	Nordreisa IL	8 500 000	Spillemidler, egenkapital mm	2024/25
Tilrettelegging for hundekjøring v/Tørfossmoen	Nordreisa Løype- og turlag	800 000	Spillemidler, egenkapital mm	2023/2024
Utvidelse av ridehall, 20x20	Nordreisa rideklubb		Spillemidler, egenkapital mm	

9.2 Nærmiljøanlegg som er og kan bli aktuelle for spillemidler

Type	Eier	Kostnad	Finansiering	Gjennomføres
Ballbinge	Sørkjosen Grende- og turlag	841 909	Spillemidler, egenkapital mm	2022. Tilsagn kr 300 000
Frisbeegolfbane	Sørkjosen grende- og turlag			2022
Aktivitetspark	Polarstjerna 4H		Spillemidler, egenkapital mm	2023?
Aktivitetspark	Reinrosa 4H		Spillemidler, egenkapital mm	2023?

10. Handlingsprogram for anlegg (ikke absolutt)

Handlingsprogrammet inneholder noen anlegg som er ferdig bygget (men som ikke har fått tildelt spillemidler og/eller kommunalt tilskudd), noen anlegg som er under bygging, og noen planlagte anlegg. Handlingsprogrammet rulleres hvert år i planperioden.

10.1 Ordinære anlegg

Prioritet	Type Tiltak	Eier	Kostnad	Spillemidler	Kommunalt tilskudd	Gjennomføres
1	Compact Sporting leirduebane	Nordreisa Jeger- og fiskerlag	2 487 944	Deltilsagn 2022, søknad fornyes	268 500	2022
2	Saga, snøproduksjon	Nordreisa IL	1 296 192	Fornyes	270 000	Ferdig
3	Dagsturhytte	Nord-Troms Friluftsråd	787 958	Fornyes	164 000	2022
4	Sherpatrapp	Nord-Troms Friluftsråd & Sørkjosen grende- og turlag	2 004 250?	Fornyes	500 000?	2023
5	Saga, oppgradering løypetrasè	Nordreisa IL	1 498 616	Fornyes	250 000	Ferdig
6	Saga, rulleskitrasè	Nordreisa IL	16 607 891	Ny 525/0.5km +700stadi on inntil 0.5km		2023?
7	Saga, skiskytterstadion	Nordreisa IL	12 733 296	Ny (2?)		2023?
8	Fotballhall, overtrykk	Nordreisa IL	30 000 000	Ny	4 125 000	2023?
9	Kunstgress (68*105m)	Nordreisa IL	8 500 000	Ny (2.2?)		2024/25
10	Aktivitetsområde/nærmiljø	Nordreisa kommune	2.3+0.4+11?	Planlagt		2025/26

	Lundejordet og uteområde for Moan skole					
11	Uteområde/nær miljøanlegg Storslett skole	Nordreisa kommune	6,5?	Planlagt		2025/26
12	Hundekjøringsområdet v/Tørfossmoen	Nordreisa Løype- og turlag	800 000	Planlagt		2023/25

10.2 Nærmiljøanlegg

Prioritet	Type Tiltak	Eier	Kostnad	Spillemidler	Kommunalt tilskudd	Gjennomføres
1	Ballbinge	Sørkjosen grende- og turlag	841 909	Tilsagn kr 300 000	150 000	2022
2	Aktivitetspark	Polarstjerna 4H				2023?
3	Aktivitetspark	Reinrosa 4H	600 000	Planlagt, 300 000	150 000	2023?

10.3 Uprioritert liste og innmeldte ønsker

Oppgradering løpebane friidrett til tartan v/ Nordreisa IL

O-kart Vinnelys v/Nordreisa IL

Hestesportanlegg med internasjonal standard samt klubblokale v/Ryttersportsklubben NOR

Klatrevegg med høyde minimum 5 v/Ungdomsrådet

Fotballnett Storslett skole /Nordreisa kommune

Tilrettelegging for friluftsliv i Saga v/Nordreisa kommune

Paintballbane v/ungdomsrådet

Hundetreningsområde utendørs og innendørs med lagringskapasitet v/Nordreisa hundeklubb

Merking/skilting av turstier v/Nord-Troms friluftsråd

Ny trasè til Sikkajokk v/Sørkjosen grendelag

Rehabilitering/nytt svømmeanlegg med badeland svømmebasseng /BUK

Skileikanlegg /BUK

Bedre tilrettelegging og ev. egne anlegg for funksjonshemmede

Flere skøytebaner vinterstid /BUK

Slalombakke /BUK

Spillhall /BUK

Volleyballbane /BUK

Frisbeegolfbane på Kvænnest v/Driftsutvalget okt 2022

10.4 Andre forhold

Vedtak i Oppvekst og kulturutvalget 19.10.22

- Nordreisa kommune skal kunne være medeier i større sentrale idrettsanlegg hvis det er formålstjenlig. Det må gjøres en konkret vurdering i hvert tilfelle.

10.5 Merknadsbehandling

Merknader/innspill til høring og offentlig ettersyn

Planen ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn den 25. oktober 2022 med høringsfrist 13. november 2022. Troms og Finnmark fylkeskommunen fikk utsatt høringsfrist til 15.11. Ved høringsfristens utløp hadde vi fått 5 innspill. Et sammendrag av disse med kommunens kommentar følger under.

Nordreisa Løype og turlag (11.11.22)

Nordreisa Løype og turlag er under etablering og vil også søke medlemskap i Norges Idrettsforbund. Vi ønsker å være samarbeidspartner på utvikling av området, og har samme ambisjoner som tidligere Nordreisa Hundekjørerlag hadde med Bergskogen i 2017 da vi hadde forhåndsgodkjenning av søknad på spillemidler. Vi ber om at før planen vedtas i kommunestyret, Tørfossmoen blir lagt inn i planen som et området for hundekjøring.

Pkt.9 framtidige anlegg: hundekjørerarena med vekt på trening av flere hunder både barmark og vinter. Kostnad på tilrettelegging ca 800 000,- ift fremtidig søknad om spillemidler.

Pk 10.0 En ber om at hundekjørerarena kommer opp som prioritert i forhold til søknad om spillemidler og utbygging da kommunen er i ferd med å stenge området uten at erstatningsområde er klart. Oppstart 2023 og 3års arbeid med tilrettelegging.

Generelt: bedre tilrettelegging med parkeringsplass/startplass for hundekjøring og ikke motorisert ferdsel. Sti og løypeplan der løyper også for hundekjøring er med.

Kommunens kommentar:

Hundekjørerarena lagt inn i Pkt. 9.1 som framtidig anlegg, samt i handlingsprogrammet Pkt. 10.1. Videre innspill vedrørende tilrettelegging med parkeringsplass/startplass for hundekjøring og ikke motorisert ferdsel tas til etterretning.

Nordreisa IL (13.11.22)

Nordreisa IL er positive til ovennevnte kommunedelplan. NIL ønsker spesielt å bemerke at det er positivt at Nordreisa kommune kan gå inn som medeier i større anlegg der det er ønskelig fra begge parter- og hensiktsmessig.

Fritak (eller sterk reduksjon) for kom.avgifter er svært positivt da det vil gi romsligere økonomi for lag og foreninger til å bruke sine midler på barn og unge.

Minner også på vedtak i kommunestyret sak 15/18 der det heter at NK gir tilskudd til anlegg og kulturbygg tilsvarende halvparten av spillemidlene. Utbetaling skjer i ihht tildelte årlige budsjettmidler.

NIL synes planen viser en positiv satsing på et viktig område for befolkningens helse og bolyst.

Kommunens kommentar:

Tatt til etterretning.

Nordreisa rideklubb (13.11.22)

Nordreisa Rideklubb ble stiftet 10. februar 1971 som den første rideklubben i Nord-Norge. Geirmund Vik var initiativtaker til klubben, som først startet opp på Flomstad (1971-1975). Deretter var rideklubben på Lunde (1975-1992), før Nordreisa Rideklubb i 1992 bygde eget hestesenter som sto ferdig i februar 1993. Hestesenteret ligger på Tømmernes, en drøy kilometer fra Storslett sentrum. Her driver rideklubben blant annet rideskole på kveldstid, barneridning på lørdager, rideleirer på sommeren, arrangerer ride- og kjørestevner og leier inn instruktører til weekendkurs i bl.a. sprang- og dressurridning og kjøring med hest. Rideklubben driver også utleie av stallplasser til private hesteeiere samt utleie av hester og anlegget for øvrig. Rideklubben tilbyr meningsfulle aktiviteter for barn, ungdom og voksne. Vi jobber for et godt miljø og fronter verdier som idrettsglede, naturglede, ansvar, lederskap og omsorg.

Nordreisa Rideklubb sitt rideanlegg ble etablert i 1992 og hadde da assistanse med en halv vaktmesterstilling fra Nordreisa kommune i tillegg til driftstilskudd fra samme. Rideklubben har i dag ca ett og et halvt årsverk fordelt på to fast ansatte som tar seg av drift, stallarbeid og rideskole.

I tillegg har klubben mange frivillige hjelpere, deriblant stallgjengen, som for tiden består av 5 jenter. Stallgjengen har ansvar for hver sin skolehest og hjelper bl.a. til med kveldsforinger, lørdagsridning, rideleirer og på ridekurs, stevner og arrangement. For arbeidet de gjør, får de disponere fast hest til ridning i helger og til én ridetime med instruksjon i uka. I tillegg har de førsterett på sin skolehest ved helgetreninger og stevner.

Klubben eier til sammen fire egne hester derav to fjordinger, en islandshest og en varmbloodstraver. Klubben låner også 5 lyngshester som inngår i rideskolen. Økonomien i klubben er tidvis anstrengt særlig nå som følge av pandemien og kostbar strøm. Klubben hadde også et utbrudd av hestekorona rundt juletider, noe som medførte økte kostnader til dyrelege.

Nordreisa Rideklubb har sin hovedvirksomhet rettet mot unge og har ridekurs for å gi et tilbud til dem som trives med hesteaktiviteter. Vårt fokus er at de som søker til Rideklubben skal få erfare gleden ved å omgås andre med samme interesse samtidig som de skal oppleve mestring og lære å ta

ansvar. I en kommune på Nordreisas størrelse vil det av naturlige årsaker være begrenset med ressurser til å drive et slikt anlegg som Nordreisa Rideklubb eier og driver. Hestemiljøet har en begrenset mengde av ressurser tilgjengelig og derfor anser vi det som særdeles viktig at vi klarer å samle de begrensede ressursene.

Som det kan leses av dette innspillet så har vi opplevd at den offentlige støtten Rideklubben har mottatt er blitt stadig, og jevnt redusert over årene. Vårt behov er at vi får en større hall som gir muligheter til flere aktiviteter samtidig, samt at det da vil bli mulig å arrangere stevner i litt høyere klasser. Som tidligere nevnt så er hovedvirksomheten vår å drive ridekurs for de yngre i vår og omliggende kommuner. Om man tenker at det er viktig og riktig at Nordreisa Rideklubb fortsatt skal drifte sin virksomhet, mener vi at det må synliggjøres gjennom hvor fremtidige anlegg plasseres.

Styret i Nordreisa Rideklubb vil gi følgende høringsinnspill:

1. En utvidelse av Nordreisa rideklubb sin ridehall med 20*20 meter legges inn i anleggsplanen for Nordreisa kommune
2. Nordreisa kommune dekker alle kommunale utgifter for idrettslag

Kommunens kommentar:

En utvidelse av ridehall 20*20 legges inn i anleggsplan under Pkt. 9.1. Høringsinnspill nr.2 – se Pkt. 10.4 Andre forhold.

Nasjonalforeninga for folkehelse avd: Nordreisa demensforening (levert pr. post)

Avsnitt: tilrettelagt tilbud (side 14)

LHL driver seniordans og Nordreisa Demensforening arrangerer «Gå med oss» hver uke.

Kommunens kommentar:

Tas til orientering og legges inn under Pkt. 4.3.

Troms og Finnmark fylkeskommune (14.11.22)

Troms og Finnmark fylkeskommune vil påpeke at det er positivt at Nordreisa kommune nå reviderer den kommunale planen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Seksjon for folkehelse, idrett og friluftsliv har sammenstilt innspill på vegne av fylkeskommunens ulike fagfelt.

Folkehelse

Planen legger fram en god oversikt over utviklingstrekk og nåsituasjonen. Her mangler det noe informasjon om årsakssammenheng blant annet knyttet til aktivitetsnivå. Når det gjelder strategi og visjoner er det en fordel å konkretisere disse med fokus på mål som kan evalueres underveis. Det gjelder spesielt strategiene rundt samarbeidet med frivilligheten og idrettslag. Disse er viktige aktører når det gjelder å utvikle organisert aktivitet til de som ikke er aktive fra før.

Ved utvikling av konkrete tiltak innenfor fysisk aktivitet i skole og barnehage anbefaler vi å se nærmere på prosjektet HOPP i Senja Kommune <https://handling.forebygging.no/tiltak-i-program-for-folkehelsearbeid-i-kommunene/HOPP--Helsefremmende-oppvekst-i-Senja-kommune/>

Klima og aktiv transport

Fylkeskommunen vil minne om plan- og bygningsloven §3-1 g «Innenfor ramme av §1-1 skal planer etter denne lov: (...) g) ta klimahensyn gjennom reduksjon av klimagassutslipp og tilpasning til forventede klimaendringer, herunder gjennom løsninger for energiforsyning, areal og transport.» Se også statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og Klimatilpasning <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469> Retningslinjenes virkeområde er jfr. 2. «for hele landet, og skal legges til grunn ved kommunale, regionale og statlig planlegging etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning». Vi kan ikke se at klima er vurdert som et tema i denne planen. Fylkeskommunen vil oppfordre kommunen til å fokusere på reduksjon av klimagassutslipp når man tilrettelegger for nærmiljøanlegg som skal fremme folkehelse. Å sykle og gå er den rimeligste form for aktivitet man kan bedrive, og fylkeskommunen oppfordrer kommunen til å vise hvordan man kan tilrettelegge for at barn, unge og voksne i størst mulig grad kan velge å gå/sykle/gå på ski/sparke og/eller samkjøre framfor å benytte egen bil.

Friluftsliv

Planen er i all hovedsak en god og helhetlig tilnærming knyttet til friluftsliv og frivillighet. Koblingen mellom friluftsliv og folkehelse er tydelig. Kommunen har gode målsetninger innenfor blant annet nærfriluftsliv, tilgjengelighet, uteområdet ved skoler og barnehager med god kvalitet o.l. Det er positivt at satsingen på *Læring i friluft* er trukket fram og samarbeidet med Nord-Troms friluftsråd.

Kommunen skriver om statlig sikrede friluftsområder i 6.0 *Utfordringer fremover*. Fylkeskommunen oppfordrer til å være mer konkret ved å skrive inn navnene til eksisterende områder: Goppa, Saga og Kvænnens, samt at alle tre har godkjente forvaltningsplaner fra 2020-2025. Hva gjelder Saga statlig sikrede friluftsområde minner fylkeskommunen også om vilkårene gitt av Miljødirektoratet i brev datert 20.11.2020 knyttet til ny standplass, strafferunde og rulleskiløype. Fylkeskommunen mener det er positivt at kommunen skal se på behovet for om flere områder er aktuelle som statlig sikrede friluftsområder.

Kommunen skriver om tilgjengelighet til friluftsområder. Fylkeskommunen anbefaler å trekke fram hvilke områder som er tilgjengelige for ulike brukere i dag, for eksempel brukere på hjul. Et god utgangspunkt er kartleggingen som er gjennomført av Nord-Troms friluftsliv med midler fra Kartverket.

Fylkeskommunen oppfordrer til å løfte frem arbeidet med plan for friluftslivets ferdselsårer i større grad. Per nå ligger det kun informasjon i vedlegget under 11.6 *Kommunens idretts- og friluftspolitikk*. Her fremstilles Nordreisas ferdselsåreplan på linje med fem hovedmålsetninger i regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk, noe som blir upresist. Vi anbefaler å løfte det inn i selve planen. Målet med plan for friluftslivets ferdselsårer er også at relevante tiltak kan innlemmes i kommunedelplan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og bygging av anlegg. Dette vil være et nyttig verktøy til å belyse differensiert tilrettelegging. Fylkeskommunen oppfordrer Nordreisa til å tenke helhetlig gjennom hvor det er viktigst at en tilrettelegger, og hvilke områder en bevisst ønsker å bevare urørt, eller ha lettere grad av tilrettelegging.

Det er en gjengående problemstilling knyttet til drift- og vedlikeholdsmidler til friluftsanlegg, som stier, turveger, gapahuker, skilting m.m. Fylkeskommunen oppfordrer til å belyse dette, særlig knyttet opp mot frivilligheten. Det er positivt at forutsigbarhet og gode vilkår for frivilligheten trekkes fram i dokumentet.

Anlegg og handlingsprogrammet

Høringsutkastet kunne gitt en bedre oversikt og resultatvurdering av anleggsutbyggingen i forrige planperiode. Det ville gitt en bedre framstilling av den videre anleggsutbyggingen i kommunen. Fylkeskommunen savner også en tallfesting av kostnadene i kapittel 10.1 og 10.2, slik at det samsvarer med kapittel 9.1 og 9.2. Dette bør komme klart fram i oversikten i handlingsprogrammet slik at det blir tydelig hva en kan forvente seg av fremtidige utbygginger, og at dette videre innarbeider i kommunens økonomiplan. Det savnes videre en redegjørelse og konsekvensanalyse av de store arealkrevende anleggene, og at det tas hensyn til dette i kommunedelplanen.

For den idrettslige delen av planen, som omfatter organisert idrett gis det et godt bilde av dagens situasjon i organisasjonene/lagene. En framtidig anleggsutbygging bør reflektere behovene som idretten har for å kunne bedrive aktivitet.

Troms og Finnmark fylkeskommune ønsker Nordreisa kommune lykke til med ferdigstilling av planen.

Kommunens kommentar:

Folkehelse- Nordreisa kommune har i Frivillighetens år 2022 bidratt opp under og samarbeidet ved flere ulike prosjekt for å styrke kommunens frivillige engasjement. Eksempelvis ble det 8.11 arrangert en heders- og inspirasjonskveld for frivilligheten, hvor alle frivillige lag og foreninger i kommune ble invitert.

Klima og aktiv transport- Tas til etterretning.

Friluftsliv- Statlige sikrede friluftsområdene er lagt inn under Pkt. 8.3. Videre innspill tas til orientering. Det oppfordres å se til Temaplan for stier, løyper og friluftsliv som er under utarbeidelse før politisk behandling i 2023.

Anlegg og handlingsprogrammet- kostnader er lagt inn for de prosjektene hvor det er estimert under Pkt. 10.1 og 10.2. Innspill tas til etterretning.

11. Vedlegg

11.1 Begrepsavklaringer

I Kulturdepartementets veileder «Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet» (2014) er begrepene definert slik:

Idrett: Aktivitet i form av trening, eller konkurranse i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet: Egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Friluftsliv: Opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturoplevelser.

Statlig sikring av friluftsområder: Med sikring av friluftsområder menes at det offentlige skaffer til veie arealer som kan brukes intensivt til friluftsliv ved erverv av eiendomsrett eller ved avtale om varig bruksrett. De søknadsberettigede er kommuner og interkommunale friluftråd, men lokale lag og organisasjoner m.m. kan gjerne ta initiativ overfor kommunen og friluftråd om å fremme sikringssøknad.

Friluft- og friområder brukes ofte som en samlebetegnelse for grønne områder tilgjengelig for allmenhetens frie ferdsel. Som enkeltbegrep defineres de på følgende måte:

Friluftsområder er store, ofte uregulerte områder som omfattes av allemannsretten. Ingen krav til parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for bruk. Områdene brukes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening. I kommuneplanens arealdel er friluftsområdene oftest avsatt under landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF-område), mens det i reguleringsplansammenheng kan avsettes som egne områder for friluftsliv (jf. Pbl §12-5, nr. 5).

Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeidning for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene er vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen, og kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser. Begrepet kan også omfatte inngrepsfrie naturområder. I kommuneplanens arealdel er friområder oftest vist som byggeområde på kartet, ettersom de betraktes som en del av dette formål. I reguleringsplansammenheng er friområder en egen kategori (jf. Pbl § 12-5, nr. 3).

Folkehelsearbeid: er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Idrettsanlegg er tilrettelagte arenaer for ulike idretter, og som regel bygd med støtte over statlige spillemidler. I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

Nærmiljøanlegg: Anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Med nærmiljøanlegg menes kun utendørsanlegg. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig. Ved samlokalisering med idrettsanlegg skal anlegget være for egenorganisert fysisk aktivitet. Nærmiljøanlegg skal ikke

utformes for å dekke behovet for anlegg til organisert idrettsaktivitet eller ordinær konkurranseidrett.

Ordinære idrettsanlegg: Tilskudds-berettigede anlegg som framgår av Kulturdepartementets publikasjon *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet*. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Universell utforming er utforming av omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og en spesiell utforming. Dette innebærer blant annet at bygninger og omgivelser utformes slik at de kan brukes av alle mennesker på en likestilt måte.

Allemannsretten innebærer at alle har rett til å ferdes, bruke og oppholde seg i utmarka i Norge, uavhengig av hvem som er grunneier. Utmark kan være skog, fjell, myr og kystområder. Man skal likevel alltid ta hensyn til grunneier, andre folk, planter og dyr.

Friluft- og friområder: Fellesbetegnelse på grønne områder som er tilgjengelige for allmennhetens frie ferdsel. Friluftsområder er store, oftest uregulerte områder som omfattes av allemannsretten. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening. I reguleringsplansammenheng kan arealformål (LNFR) deles inn i underformål (friluftslivsområder) og kombineres med hensynssoner, både på land og i sjø og i vassdrag.

Kulturbygg er fellesbenevnelse for samfunnshus, kulturhus, grendehus, all-aktivitetshus og organisasjonseide forsamlingshus. Det er lokaler og bygg som gir rom for ulik kulturell virksomhet, som møte- og forsamlingsvirksomhet, egenaktivitet og formidling av kunst og kultur.

Troms og Finnmark fylkeskommune ble til 1.1.2020 da Troms og Finnmark fylkeskommuner ble slått sammen. En del av bakgrunns materialet i planen er utarbeidet av det som var Troms fylkeskommune. I planen blir det gjennomgående brukt navnet Troms og Finnmark fylkeskommune når fylkeskommunale planer eller andre ting omtales.

11.2 Rammer og føringer

11.2.1 Fylkesplan for Troms 2014-2025

Fylkesplanen for Troms danner et felles og omforent grunnlag for den strategiske utviklingen av Troms fylke. Fylkesplanen skal legges til grunn for kommunal virksomhet og planlegging (jf. pbl §8-2), og må derfor ses i sammenheng med denne kommunedelplanen. Hovedmålet for Troms og Finnmark fylkeskommune er at trygge og inkluderende oppvekst- og levekår skal bidra til god helse og utjevning av sosiale helseforskjeller. De regionale strategiene for folkehelse er:

- Man skal ivareta folkehelse i areal- og samfunnsplanlegging i alle sektorer lokalt og regionalt
- Videreutvikle et godt kunnskapsgrunnlag for det systematiske og langsiktige folkehelsearbeidet
- Videreutvikle samarbeidet mellom sektorer, lokale og regionale aktører og nasjonale myndigheter om folkehelse
- Tilrettelegge for helsefremmende, trygge og inkluderende arenaer innenfor alle sektorer
- Tilrettelegge for lavterskeltiltak innenfor ulike sektorer: fysisk tilrettelegging for fysisk aktivitet

De arealpolitiske retningslinjene lyder:

- Enkel tilgang for alle til natur- og friluftsområder og gode møteplasser for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap vektlegges
- Byer og tettsteder i Troms skal ha gode miljøkvaliteter, universell utforming, sammenhengende grøntstrukturer og sammenhengende hovednett for gående og syklende

Hentet fra: Troms fylkeskommune (2014). Fylkesplan for Troms 2014-2025. Hentet fra https://www.tromsfylke.no/media/1442/fylkesplan-for-troms-2014-2025_nettersjon.pdf

11.2.2 Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027

Troms og Finnmark fylkeskommune ønsker med regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk, samt tilhørende handlingsprogram:

- Å legge til rette for at alle i Troms skal ha mulighet og kunnskap til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel.
- Om friluftslivsområder: Attraktive og varierte områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at de blir ivaretatt for framtidige friluftslivsaktiviteter i Troms.
- Om fysisk tilrettelegging for friluftsliv: I Troms skal det være varierte og tilrettelagte friluftslivsområder for ferdsel og opphold nær der folk bor.
- Om friluftslivsaktiviteter: Innbyggerne i Troms skal ha mulighet til å utøve friluftsliv i nærmiljøet og i naturen ellers.
- Om friluftslivsopplevelser i Troms: Unik natur og spennende kulturminner skal motivere innbyggere og tilreisende til friluftsliv.

For mer informasjon om Troms og Finnmark fylkeskommunes strategier for å oppnå overnevnte mål, se link under: Troms fylkeskommune (2016). Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027. Hentet fra <https://www.tromsfylke.no/media/2166/regional-plan-for-friluftsliv-vilt-og-innlandsfiske2016-2027-vedtatt-170320-ny-layout.pdf> 71 GÁIVOUNA SUOHKAN - SUOHKANOASSEPLÁNA VALÁŠTALLAMIIDDA, FYSALAŠ DOAIMMAIDE JA OLGODADDAMIIDDA

11.2.3 Føringer fra Nordreisa kommune

Kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og handlingsdel skal henge sammen og utgjøre en rød tråd i kommunens helhetlige tjenestetilbud og produksjon for å oppnå kollektiv oppslutning om visjonen og målene som er satt. Målene som er nedfelt i Nordreisa kommune kommunedelplan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og bygging av anlegg skal samsvare med øvrige mål og planvedtak i kommunen. Nordreisa kommune startet høsten 2022 prosessen med å utarbeide ny samfunnsplan og arealplan parallelt. Disse vedtas i løpet av 2024 og 2025, da enkelte deler av samfunnsplanen gir videre føringer for arealplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal samordne sektorenes planer. Den skal gi retningslinjer for gjennomføring av mål og strategier, både i den kommunale virksomheten og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private. Reglene i lovens [§ 11–12](#) til [§ 11–15](#) gjelder for behandlingen av kommuneplanens samfunnsdel.

All kommunal sektorplanlegging bør være forankret i kommuneplanens samfunnsdel, ev. som kommunedelplanlegging på grunnlag av samfunnsdelen. Kommuneplanens samfunnsdel vil være en viktig arena for samordning mellom den enkelte sektors utfordringer og prioriteringer og kommunens samlede utvikling.

Samfunnsdelen skal gi retningslinjer for sektorenes virksomhet. Loven angir ikke nærmere hva slags retningslinjer som kan gis. Dette bør kunne være tema for senere spesifikasjoner i forskrift og veiledning. Følgende punkter kan være et utgangspunkt for innholdet i retningslinjene i samfunnsdelen:

- Langsiktige utfordringer i kommunesamfunnet
- Langsiktige utfordringer for sektorene enkeltvis og i samarbeid
- Miljømessige utfordringer, vurdering av fysiske konsekvenser for planens utviklings- og vernestrategier, som grunnlag for arealplan
- Prioriterte satsingsområder og områder for spesielle virkemidler
- Retningslinjer for handlingsprogram og økonomiplan
- Retningslinjer for kommunens planarbeid.

Kommuneplanens arealdel

Ansvar for planleggingen i kommunene er lagt til kommunestyret, jamfør [lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven § 3–2](#) om ansvar og bistand i planleggingen. Kommunestyret fastsetter i kommunal planstrategi om hele eller deler av gjeldende kommuneplan skal revideres, og om det eventuelt skal utarbeides nye arealplaner, jamfør [lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven § 10–1](#) tredje ledd, om kommunal planstrategi.

I kommuneplanens arealdel fastsetter kommunestyret hva som er tillatt arealbruk, og hvilke restriksjoner som gjelder i planområdet gjennom arealformål, hensynssoner og generelle og formålstilknyttede planbestemmelser og retningslinjer. Dette følger av [lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven § 11-7](#) om arealformål i kommuneplanens arealdel, [§ 11-8](#) om hensynssoner, [§ 11-9](#) om generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel, [§ 11-10](#) om bestemmelser til arealformål etter §11-7 nr. 1, 2, 3 og 4 og [§ 11-11](#) om bestemmelser til arealformål etter §11-7 nr. 5 og 6.

Kommunestyret selv vedtar kommuneplanen, det vil også si kommuneplanens arealdel, jamfør [lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven § 3–2](#) andre ledd, om ansvar og bistand i planleggingen og [§11–15](#) om vedtak av kommuneplan.

11.4 Kommunale aktører

Aktør	Ansvar i forhold til planens tema
Barnehager	Ansvarlig for å tilrettelegge for tidlig innsats: jamfør Strategisk oppvekstplan skal barnehagebarn blant annet bli kjent i naturen til alle årstider, med jordbruk og fiske. Barnehagene skal jf. Lov om barnehager gi barna muligheter for lek, livsutfoldelse, samt meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal også ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.
Driftsavdeling	Ansvar for kommunale bygg og anlegg, veier og grøntanlegg
Flyktningkonsulent	Ansvarlig for oppfølging og inkludering av kommunens tilflyttede flykninger. Koble de opp mot tilbud i kommunen.
Frivilligsentral	Pådriver, igangsetter og støttespiller for den lokale frivillige innsatsen. Arrangerer middagsservering for eldre, syke og enslige, koordinerer den årlige tv-aksjonen.
Fritidsklubbene	Ansvarlig for igangsetting av egenorganiserte og organiserte aktiviteter for barn og unge.
Fysioterapi- og ergoterapitjenesten	Drive forebygging, behandling, rehabilitering og habilitering. Gi råd og veiledning.
Helsestasjon	Ansvarlig for tidlig innsats: fremme god psykisk og fysisk helse blant barn og unge.
Helsetun	Samlokaliserte mange av kommunens helse- og omsorgstilbud. Inkluderer også forebyggende arbeid.
Helse- og omsorgsavdeling	Overordnet ansvar for de kommunale helse- og omsorgstilbudene. Delegere ansvar og arbeidsoppgaver til arbeids-, styrings- og tverrfaglig gruppe i folkehelseprosjektet: "Gode valg".
Grunnskoler	Ansvarlig for å tilrettelegge for tidlig innsats: jamfør Strategisk oppvekstplan skal skolebarn blant annet bli kjent i naturen til alle årstider, med jordbruk og fiske. Medvirke til at elevene opplever aktivitet, mestring, glede og samhandling med andre gjennom faget kroppsøving.
Legetjeneste	Arbeide individuelt med blant annet motiverende arbeid i forhold til fysisk aktivitet. Bidrar inn i tverrfaglige samarbeid rettet mot barn og unge.
PU-tjenesten	Arbeide individuelt ved å tilrettelegge for en enklere hverdag.
Rus og psykiatri	Arbeide individuelt med blant annet helsehjelp gjennom samtaler, oppfølging i forhold til medisiner og hjemmebesøk. Arbeider også forebyggende og samarbeider med helsestasjon, skole og andre tjenester i egen og nabokommuner for en lettere hverdag for brukerne.
Utvikling	Bevilgning av midler til frivillige lag/ foreninger og utbetaling av ulike driftsmidler til idrettslag. Tilrettelegge for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, herunder bistå lokalsamfunn, foreninger og idrettslag med teknisk og praktisk rådgiving og oppfølging i nærmiljø- og anleggsprosjekter Bidrar inn i arbeidet til Nord-Troms Friluftsråd og igangsetter aktiviteter. Ansvarlig for behandling av byggesøknader og kommunal planlegging

11.5 Andre aktører

Aktør	Ansvar
Friluftsrådernes landsforbund	Styrke det allmenne friluftsliv gjennom egne initiativ og ved å støtte arbeidet til tilsluttede friluftsråd.
Statsforvalteren	Samordningsinstans for statlige regionale etater. Høringspart. Understøtter kommunens arbeid med folkehelse.
Helse- og omsorgsdepartementet	Overordnet ansvar for at befolkningen får gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester, uavhengig av bl.a. bosted og sosioøkonomisk status.
Lag og foreninger, frivilligheten	Tilrettelegger, organiserer og arrangerer aktiviteter som fremmer medlemmers helse og trivsel, samt stimulerer til bedret folkehelse, samhold og et levende lokalmiljø
Kulturdepartementet	Overordnet ansvar for å forvalte overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål.
Nordreisa idrettsråd	Formidle saker av felles interesse for idretten til kommunen, fordele lokale aktivitetsmidler og planlegge for anleggsutbygging og aktivitetsutvikling.
Nord-Troms friluftsråd	Fremme allsidig og miljøvennlig friluftsliv i Nord-Troms i samarbeid med deltakerkommunene, offentlige myndigheter og organisasjoner. Kompetanseorgan innen friluftsliv og naturopplevelser.
Norges idrettsforbund	Øverste idrettspolitiske ansvar for all idrett i Norge. Samordner oppgaver på vegne av særforbundene og idrettskretsene, som kontakt med statlige organer, søknader og viderefordeling av spillemidler
Særforbund	Organiserer og leder de ulike idrettsgrenene, har ansvar for konkurransevirkosomheten og utviklingen av særidretten både nasjonalt og internasjonalt.
Troms og Finnmark fylkeskommune v/ avdeling forkultur og levekår og plan, folkehelse og kulturarv	Saksbehandler tilskuddssøknader. Informasjon til kommune, lag og foreninger. Råd og veiledning. Forvaltning av tilskudd og spillemidler.
Troms idrettskrets	Styrke idrettens rolle i Troms. Bedre idrettslagenes rammevilkår. Informasjons- og opplysningsvirkosomhet, service- og støtteoppgaver overfor idrettsråd, særkretser og idrettslag.
Visit Lyngenfjord	Utvikle, markedsføre og selge reiselivsbaserte tjenester i regionen. Kompetansepartner for kommunen. Ivaretagelse av vertskaps- og informasjonsfunksjoner i kommunen. Tilrettelegger for friluftsliv i kommunen i form av informasjon på nett og i ulike brosjyrer, stirydding etc.
Forum for natur og friluftsliv Troms (FNF)	Styrke frivillige organisasjoners arbeid med å ivareta natur- og friluftslivinteresser i Troms. Sikre medvirkning i areal- og plansaker og styrke organisasjonenes rammevilkår. Kompetanse- og nettverksbygging.

11.6 Kommunens idretts- og friluftspolitikk

Kommunens idretts- og friluftspolitikk er forankret i kommuneplanens samfunnsdel (2012-2025) vedtatt i 2013 og i kommuneplanens arealdel vedtatt i 2014 med hoved- og delmål for ulike tema.

Folkehelse- *Nordreisa kommune skal være pådriver og jobbe aktivt med forebyggende og helsefremmende aktiviteter for hele befolkningen.*

Delmål:

- Nordreisa kommunes tjenestetilbud og helsetjenester skal dreies mot mer forebyggende og helsefremmende fremfor behandlende.
- Nordreisa kommune skal ha god kunnskap om befolkningens helse og de utfordringer som finnes gjennom helseprofiler.
- Nordreisa kommunes befolkning skal ha tilbud om veiledning i forhold til kosthold/ernæring, fysisk aktivitet, rus og psykisk helse.
- Nordreisa kommune skal ha fokus på forebyggende barnevern rettet mot barnehager og skoler.
- Nordreisa kommune skal styrke skole-helsetjenesten og lavterskeltilbudet til barn og unge for å fremme fysisk og psykisk helse og forebygge sykdom og skade.
- Nordreisa kommune skal legge til rette for turløyper og turalternativer i hele kommunen. En del av disse skal være universelt utformet (Jfr Norsk Standard NS 11005:2011 Universell utforming av opparbeidete uteområder, krav og anbefalinger).
- Nordreisa kommune skal ha kultur-aktiviteter som favner bredt og sikrer inkludering.
- Nordreisa kommune skal ha gode lekeområder for barn og unge i alle boligområder og en sammenhengende og funksjonell grønnstruktur og løypenett som binder friluftsområder og byggeområder sammen.
- I Nordreisa kommune skal alle ha tilgang til idrettslig aktivitet eller annen organisert fysisk trening og finne tilrettelagte tilbud som passer til deres nivå og forutsetninger.
- Nordreisa kommune skal ha en sikker og trygg skolevei for barn og unge.
- I Nordreisa kommune skal alle nye bygg og ny infrastruktur være universelt utformet.
- Nordreisa kommune skal i løpet av planperioden lage retningslinjer for universell utforming.

Frivillighet- *Nordreisa vil at frivillige lag og foreninger skal være en viktig ressurs i samfunnsutviklingen, og kommunen ønsker å støtte opp om dette.*

Delmål:

- Nordreisa kommune skal være en aktiv samarbeidspartner for å støtte den unike ressursen som frivillige lag og foreninger representerer gjennom idealisme, engasjement, dugnadsånd og forutsigbart samarbeid.
- Nordreisa kommune skal bidra med kompetanse og legge til rette for både anleggsutvikling og planlegging.
- Nordreisa kommune skal støtte opp om idrettsarrangement, rusfrie arrangement for unge, festivaler og andre kulturtilbud.
- I Nordreisa kommune skal alle ha lik rett til å dyrke sine interesser og sin identitet uavhengig av økonomi, alder og funksjonsnivå.

Friluftsliv

Troms fylkeskommunes Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027 skal legges til grunn for regional, kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket jf pbl § 8-2.

Planens målsettinger for friluftsliv, friluftslivsområder, fysisk tilrettelegging og friluftaktiviteter og – opplevelser:

- Alle i Troms skal ha mulighet og kunnskap til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel.
- Attraktive og varierte områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at de blir ivaretatt for framtidige friluftslivsaktiviteter i Troms.
- I Troms skal det være varierte og tilrettelagte friluftslivsområder for ferdsel og opphold nær der folk bor.
- Innbyggerne i Troms skal ha mulighet til å utøve friluftsliv i nærmiljøet og i naturen ellers.
- I Troms skal unik natur og spennende kulturminner motivere både innbyggere og tilreisende til friluftsliv.
- *Plan for friluftslivets ferdselsårer (2019-2023) gjennomføres i samarbeid med Nord-Troms Friluftråd og det lokale friluftslivet for mer målstyrt utvikling og drift av stier, turveier, leder og infrastruktur for friluftslivet i kommunen. Planen vil kunne bidra til å avveie interessekonflikter, kanalisering- og vedlikeholdsansvar samt et fungere som et verktøy i arbeidet med bærekraftig besøksforvaltning, og bidra til helhetlige vurderinger knyttet til bruk og påvirkning på naturmangfold, kulturminner, reindrift m.m.*

11.7 Folkehelseprofil – Nordreisa kommune 2022

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Nordreisa Ráisa Raisi	
Befolkn ing	1 Personer som bor alene, 45 år +	28,9	27,3	26,1	prosent		
	2 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	63	66	66	prosent		
Oppvekst og levekår	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	75	76	80	prosent		
	4 Vedvarende lønntekt, alle aldre	8,4	8,4	10,2	prosent		
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,6	2,8	-		
	6 Barn av enslige forsørgere	18,6	17,3	14,8	prosent		
	7 Mottakere av uførepensjon, 45-66 år	23,1	18,8	16,6	prosent (a,k)		
	8 Bor trangt, 0-17 år	19	21	19	prosent		
	9 Trives på skolen, 10. trinn	83	82	85	prosent (k)		
	10 Mobbes på skolen, 7. trinn	13	7	5,9	prosent (k)		
	11 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	34	26	23	prosent (k)		
	12 Gjennomføring i vdg. opplæring	74	72	78	prosent (k)		
	13 Troen på et lykkelig liv, Ungd. 2021	64	64	69	prosent (a,k)		
	Miljø, skader og ulykker	14 Drikkevann, hygienisk og stabilt	100	87	90	prosent	
		15 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	1,6	2,2	4	µg/m³	
16 Valgdeltakelse, 2021		72,1	74,0	77,2	prosent		
17 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2021		90	88	85	prosent (a,k)		
18 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2021		59	56	62	prosent (a,k)		
19 Ensomhet, Ungdata 2021		32	28	24	prosent (a,k)		
Helse- relatert atferd	20 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2021	58	63	68	prosent (a,k)		
	21 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	43	30	27	prosent (k)		
Helsestils tand	22 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2021	50	54	43	prosent (a,k)		
	23 Røyking, kvinner	7,6	4,8	3,4	prosent (a)		
	24 Forventet levealder, menn	77,7	79,0	79,9	år		
	25 Forventet levealder, kvinner	82,9	83,4	83,8	år		
	26 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,7	5	år		
	27 Fornøyd med helse, Ungd. 2021	65	66	69	prosent (a,k)		
	28 Psykiske plager, Ungd. 2021	19	18	16	prosent (a,k)		
	29 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	152	162	160	per 1000 (a,k)		
	30 Muskel og skjelett	344	328	316	per 1000 (a,k)		
	31 Overvekt og fedme, 17 år	29	29	22	prosent (k)		
	32 Hjerne- og karsykdom	20,6	18,7	17,1	per 1000 (a,k)		
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	60	79	82	per 100 000 (a,k)		
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,0	96,8	96,9	prosent		

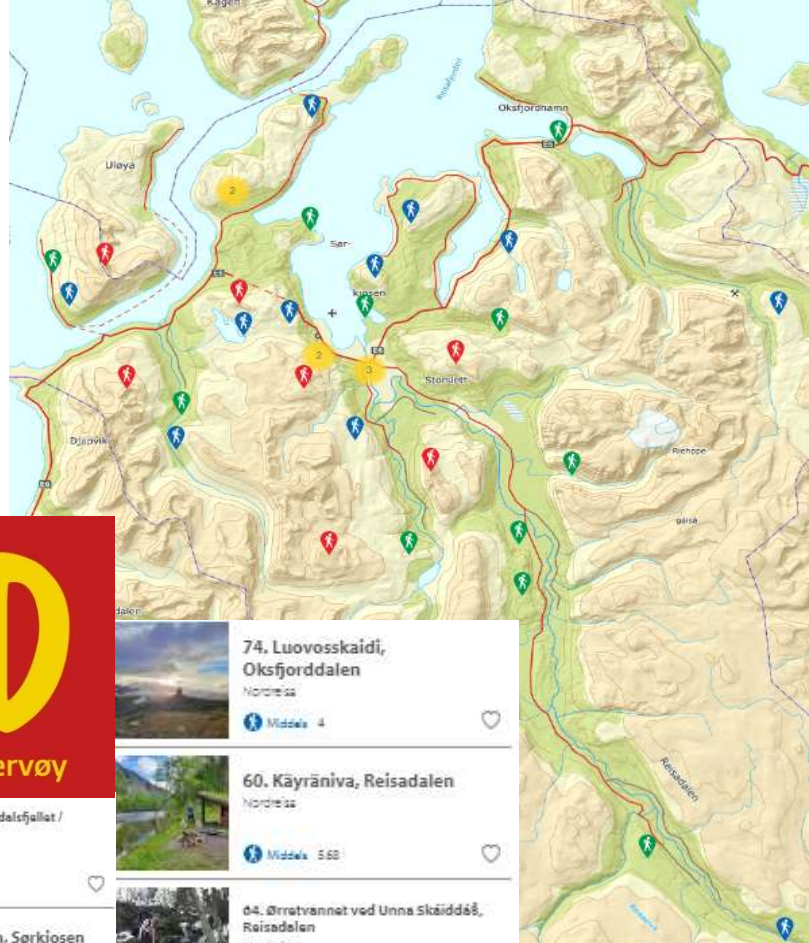
Folkehelseprofil for Nordreisa kommune 2022. Utgitt av Folkehelseinstituttet februar 2022.

11.8 Oppvekstprofil – Nordreisa kommune 2022

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Nordreisa Råisa Raisi
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	20,1	19,2	20,6	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv.foreldre	9,5	13,2	19,5	prosent	
Levekår	3 Vedvarende lav inntekt	10	9,2	12	prosent	
	4 Vedvarende lav inntekt, lokal grense	9,4	9,5	12	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,6	2,8	-	
	6 Bor trangt, 0-17 år	19	21	19	prosent	
Barnehage og skole	7 Barn av enslige forsørgere	18,6	17,3	14,8	prosent	
	8 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	7,6	4,6	4,1	prosent	
	9 Bemanning i barnehage, oppfylt	96	74	69	prosent	
	10 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	34	26	23	prosent (k)	
Fritid og nærmiljø	11 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	44	27	24	prosent (k)	
	12 Trives på skolen, 7. trinn	84	84	88	prosent (k)	
	13 Mobbes på skolen, 7. trinn	13	7	5,9	prosent (k)	
	14 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	42,1	41,8	42,3	poeng (k)	
Helse og helseatferd	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	74	72	78	prosent (k)	
	16 Fornøyd med lokalmiljøet, 2021	58	63	68	prosent (a,k)	
	17 Fornøyd med treffsteder, 2021	53	38	49	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, 2021	59	56	62	prosent (a,k)	
Helse og helseatferd	19 Fortrolig venn, 2021	87,4	86,8	89,1	prosent (a,k)	
	20 Ensomhet, 2021	32	28	24	prosent (a,k)	
	21 Skjermtid over 4 timer, 2021	50	54	43	prosent (a,k)	
	22 Kan svømme, 17 år	-	88	87	prosent (k)	
	23 Fornøyd med helse, 2021	65	66	69	prosent (a,k)	
	24 Psykiske plager, 2021	19	18	16	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	161	175	166	per 1000 (a,k)	
	26 Søvnproblemer, 2021	36	33	29	prosent (a,k)	
	27 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	43	30	27	prosent (k)	
	28 Overvekt og fedme, 17 år	29	29	22	prosent (k)	
Helse og helseatferd	29 Reseptfrie smertest. ukentlig, 2021	21	18	17	prosent (a,k)	
	30 Alkohol, har vært beruset, 2021	10	15	13	prosent (a,k)	

Oppvekstprofil for Nordreisa kommune 2022. Utarbeidet av Folkehelseinstituttet februar 2022.

11.9 Ut i NORD- 2022

Ut i NORD

Vakre turer i Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy

<p>58. Annvatnet, Reisadalen
Nordreisa
Enkelt</p>	<p>59. Arasboværr - Søgdaalfjellet / Snøfonna, Storslett
Nordreisa
Krevende 5,81</p>	<p>74. Luovosskaidi, Oksfjorddalen
Nordreisa
Middels 4</p>
<p>57. Gorosomoan, Storslett - Nyl
Nordreisa
Enkelt 0,84</p>	<p>52. Molnevannan, Sørkjosen
Nordreisa
Middels 3,03</p>	<p>60. Käyräniva, Reisadalen
Nordreisa
Middels 5,68</p>
<p>69. Nordkjosfjellet, Storslett
Nordreisa
Middels 3,51</p>	<p>47. Vardfjellet, Bakkeby
Nordreisa
Krevende 2,64</p>	<p>64. Ørretvannet ved Unna Skäiddäs, Reisadalen
Nordreisa
Enkelt 2,40</p>
<p>68. Kvænnens, Storslett
Nordreisa
Enkelt 0,54</p>	<p>53. Sikkjåvri, Sørkjosen
Nordreisa
Middels 4,52</p>	<p>75. Kjolen, Oksfjord
Nordreisa
Enkelt 1,05</p>
<p>55. Tenketanken, Storslett
Nordreisa
Enkelt 0,5</p>	<p>54. Storhaugen ved Birtalsfjellet, Sørkjosen
Nordreisa
Krevende 7,4</p>	<p>61. Moskodalen gapahuk, Reisadalen
Nordreisa
Enkelt 2,63</p>
<p>76. Ut i NORD-hytta på Storslett - Nyl
Nordreisa
Enkelt 1,56</p>	<p>46. Bakkebygammen, Bakkeby
Nordreisa
Enkelt 1,86</p>	<p>73. Fosselvfossen / Jieknajohka, Straumfjord
Nordreisa
Middels</p>
<p>65. Beassejåvrrit, Kildal
Nordreisa
Middels 2,67</p>	<p>48. Øvre Tverrelva, Rotsundelv
Nordreisa
Enkelt 2,03</p>	<p>62. Nesvannet / Niemijärvi, Reisadalen
Nordreisa
Enkelt 1,63</p>
<p>44. Gjøvarden, Hamneidet
Nordreisa
Middels 2,5</p>	<p>50. Pitterigammen, Rotsundelv
Nordreisa
Middels 4,7</p>	<p>63. Torfosskogen, Reisadalen
Nordreisa
Enkelt 1,2</p>
<p>51. Flylsvarden, Sørkjosen
Nordreisa
Middels 3,1</p>	<p>49. Steinfjellet, Rotsund
Nordreisa
Krevende 4,5</p>	<p>71. Sikkujåvrigammen, Rongadalen
Nordreisa
Enkelt 4,42</p>
<p>45. Andersbukta, Bakkeby
Nordreisa
Enkelt 1,97</p>	<p>43. Uloytinden, Uloya
Nordreisa
Krevende 3,91</p>	<p>67. Jyppyrä, Storslett
Nordreisa
Krevende 4,86</p>
<p>56. Truisku, Sørkjosen
Nordreisa
Middels 1,71</p>	<p>41. Aksla vest, Uloya
Nordreisa
Middels 3,55</p>	<p>70. Storsteet, Kildal - Nyl
Nordreisa
Krevende 2,66</p>
<p>42. Himmelstien, Uloya
Nordreisa
Enkelt 5,30</p>	<p>72. Reašvárri
Nordreisa
Middels 3,36</p>	